Skatteutskottets betänkande

1978/79: 19

med anledning av dels propositionen 1978/79: 50 om inriktningen av den ekonomiska politiken, m. m. såvitt avser budgetdepartementets arbetsområde (bilaga 2) jämte motioner, dels propositionen 1978/79: 56 om ändring i sjömansbeskattningen, m. m., i viss del

Propositionerna

I *propositionen 1978/79: 50 bilaga 2* hemställs att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
5. lag om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt,
6. lag om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning,
7. lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten,
8. lag om ändring i lagen (1978: 401) om exportkreditstöd,
9. lag om ändring i förordningen (1947: 174) om investeringsfonder,
10. lag om ändring i lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning,
11. lag om ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning.

Förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) behandlas i vad avser ändring i 19 § i betänkandet SkU 1978/79: 21.

I propositionen redovisas huvuddragen i den ekonomiska utvecklingen fram t. o. m. år 1978 samt ges prognoser för år 1979. Mot denna bakgrund framläggs förslag om inriktningen av den ekonomiska politiken och om utformningen av erforderliga ekonomisk-politiska åtgärder.

För att öka kapacitetsutnyttjandet och sysselsättningen föreslås en förstärkning av hushållens köpkraft med sammanlagt ca 2,5 miljarder kr. Förslaget tillförsäkrar hushållen en ökning av realinkomsten från 1978 till 1979 med 2,5 %.

I fråga om beskattningen av fysiska personer föreslås att den statliga inkomstskatten sänks för 1979 års inkomster. Skattesänkningen tar främst sikte på att mildra marginalskatteeffekterna för de stora grupperna av heltidsarbetande. Beträffande den särskilda skattereduktionen om f. n. 400 kr. föreslås en årlig uppräkning.

Det extra avdraget för folkpensionärer föreslås också höjt. Vidare

föreslås att det särskilda avdraget för underhåll till icke hemmavarande barn höjs från 2 500 kr. till 3 000 kr. Den provisoriska lagstiftningen om avdragsrätt för arbetskläder föreslås förlängd i ytterligare tre år.

Avsikten är att de nya reglerna i angivna delar skall träda i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången vid 1980 års taxering. Höjningen av avdraget för underhållsbidrag liksom förlängningen av avdragsrätten för arbetskläder skall emellertid tillämpas redan vid 1979 års taxering.

På företagsbeskattningsområdet föreslås att giltighetstiden för det 25-procentiga särskilda investeringsavdraget och det 10-procentiga statliga investeringsbidraget för maskininvesteringar förlängs från utgången av år 1978 till utgången av år 1979. Dessutom föreslås att ett nytt 10-procentigt investeringsavdrag införs för byggnadsinvesteringar som igångsätts under tiden den 1 oktober 1978—den 30 september 1979. Propositionen innehåller också förslag till vissa ändringar i lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning och till förbättringar av det s. k. Annell-avdraget för nyemissioner efter utgången av år 1978.

Även i *propositionen 1978/79: 56* hemställs att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till ändringar i kommunalskattelagen (1928: 370) och uppbördslagen (1953: 272). Propositionen behandlas i denna del i detta betänkande och i övrigt i betänkandet SkU 1978/79: 20. De nu aktuella förslagen innehåller vissa tekniskt betonade ändringar i sjömäns beskattning av annan inkomst än inkomst ombord.

Författningsförslagen

De i propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 angivna författningsförslagen har i det följande kompletterats med de i propositionen 1978/79: 56 föreslagna ändringarna i kommunalskattelagen (1928: 370) och uppbördslagen (1953: 272). Med de ändringar som föranleds härav och av att den föreslagna ändringen i 19 § kommunalskattelagen behandlas i annat sammanhang får författningsförslagen följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

10 §

1 m o m.[2] Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt;

2 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

3	men	icke	5	basenheter:	grundbeloppet	för	3	basenheter	och	4	%	av	återstoden;
5	”	”	6	”	:	”	”	5	”	”	8	%	”	”	;
6	”	”	7	”	:	”	”	6	”	”	13	%	”	”	;
7	”	”	8	”	:	”	”	7	”	”	16	%	”	”	;
8	”	”	9	”	:	”	”	8	”	”	*21*	%	”	”	;
9	”	”	10	”	:	”	”	9	”	”	*27*	%	”	”	;
10	”	”	11	”	:	”	”	10	”	”	*31*	%	”	”	;
11	”	”	12	”	:	”	”	11	”	”	*34*	%	”	”	;
12	”	”	13	”	:	”	”	12	”	”	*35*	%	”	”	;
13	”	”	14	”	:	”	”	13	”	”	40	%	”	”	;
14	”	”	16	”	:	”	”	14	”	”	45	%	”	”	;
16	”	”	20	”	:	”	”	16	”	”	49	%	”	”	;
20	”	”	30	”	:	”	”	20	”	”	53	%	”	”	;
30	basenheter					”	”	30	”	”	58	%	”	”	.

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Föreslagen lydelse

10 §

1 m o m. Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.
[2] Senaste lydelse 1977: 1070.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt;

2 procent av den beskattningsbara inkomsten ;

när beskattningsbar inkomst överstiger

3	men icke	5	basenheter:	grundbeloppet för	3	basenheter och	4	% av återstoden;
5	”	”	6	”	:	”	”	5	”	”	8	%	”	”	;
6	”	”	7	”	:	”	”	6	”	”	13	%	”	”	;
7	”	”	8	”	:	”	”	7	”	”	16	%	”	”	;
8	”	”	9	”	:	”	”	8	”	”	*19*	%	”	”	;
9	”	”	10	”	:	”	”	9	”	”	*24*	%	”	”	;
10	”	”	11	”	:	”	”	10	”	”	*28*	%	”	”	;
11	”	”	12	”	:	”	”	11	”	”	*31*	%	”	”	;
12	”	”	13	”	:	”	”	12	”	”	*33*	%	”	”	;
13	”	”	14	”	:	”	”	13	”	”	40	%	”	”	;
14	”	”	16	”	:	”	”	14	”	”	45	%	”	”	;
16	”	”	20	”	:	”	”	16	”	”	49	%	”	”	;
20	”	”	30	”	:	”	”	20	”	”	53	%	”	”	;
30	basenheter					”	”	30	”	”	58	%	”	”	.

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om 1980 års taxering.

2 Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrivs att 46 § 2 mom., 48 § 3 mom.,[1] punkt 5 av anvisningarna till 33 § samt punkt 2 av anvisningarna till 50 § kommunalskattelagen (1928: 370) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

46 §

2 mom.[2] I hemortskommunen äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, därjämte njuta avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som icke får avdragas från inkomsten av särskild förvärvskälla, i den utsträckning som framgår av punkt 5 av anvisningarna;

2) för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §;

[1] Prop. 1978/79: 56.
[2] Senaste lydelse 1978: 187.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, till den del avdrag för premien ej medges enligt punkt 2 av anvisningarna till 22 § eller punkt 9 av anvisningarna till 29 §, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2—4 kap. lagen om allmän försäkring;

4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg eller annat skriftligt bevis utgivit under beskattningsåret för underhåll av icke hemmavarande barn *om* barnet *är under* 18 år eller, *såvitt gäller underhåll på grund av dom, oavsett barnets ålder,* dock högst med *2 500* kronor för varje barn;

4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogat intyg eller annat skriftligt bevis under beskattningsåret utgivit för *eller tillgodoräknats som* underhåll av icke hemmavarande barn *intill dess* barnet *fyllt* 18 år eller *intill dess det fyllt 21 år om det genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning,* dock högst med *3 000* kronor för varje barn;

6) för under beskattningsåret av den skattskyldige erlagd avgift avseende annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, som äges av arbetsgivare, om försäkringen äges av den skattskyldige.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlägga sjömansskatt, skall avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring och underhållsbidrag, som i första stycket 4) och 6) här ovan sägs, åtnjutas allenast i den mån hänsyn vid beräkningen av sjömansskatt icke tagits till understödet, avgiften eller underhållsbidraget.

Därest skattskyldig endast under en del av beskattningsåret varit här i riket bosatt, skall avdrag, som nu sagts, åtnjutas allenast i den mån det belöper å nämnda tid.

Avdrag för premier och andra avgifter, som avses i första stycket 3) här ovan, må ej för skattskyldig åtnjutas till högre belopp än 250 kronor; dock att, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och levt tillsammans med andra maken, ifrågavarande avdrag för dem båda gemensamt må åtnjutas med högst 500 kronor. Avdrag, som nu sagts, med högst 500 kronor må vidare åtnjutas om skattskyldig under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställes änka, änkling eller frånskild) och haft hemmavarande barn under 18 år.

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får ej överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får ej överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om

Nuvarande lydelse

den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och icke är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den icke överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring bestämts för januari månad året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening icke överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och tredje meningarna av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angivet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall upptagas till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst.

Föreslagen lydelse

den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och icke är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den icke överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring bestämts för januari månad året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening icke överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och tredje meningarna av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angivet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall upptagas till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst. *Till A-inkomst räknas även inkomst ombord enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning.*[3]

Om särskilda skäl föreligga, får riksskatteverket efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får åtnjutas med högre

[3] Prop. 1978/79: 56.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som A-inkomst endast av tjänst men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får medges avdrag högst med belopp, beräknat som för inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse på det sätt som föreskrivits i föregående stycke. Sådant avdrag får dock icke beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 c femte stycket av anvisningarna till 29 §. Har skattskyldig, som drivit jordbruk, skogsbruk eller rörelse, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på sådan inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som B-inkomst. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år varunder den skattskyldige drivit jordbruket, skogsbruket eller rörelsen, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tagas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i första stycket 6). Avdraget får dock ej överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för januari månad det år varunder driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan och sådan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som avses i detta stycke får talan ej föras.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i första stycket 6) men har avdrag för avgiften helt eller delvis icke kunnat åtnjutas enligt bestämmelserna i femte stycket, medgives avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag får dock icke åtnjutas med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som angives i femte stycket.

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena får avdrag för avgift som avses i första stycket 6) ej åtnjutas till högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från förvärvskällor, som äro skattepliktiga i hemortskommunen, och övriga avdrag enligt denna paragraf. Kan avdrag för avgift som avses i första stycket 6) icke utnyttjas i hemortskommunen, må avdrag för återstoden av vad sålunda beräknats åtnjutas i annan kommun med belopp intill den där redovisade inkomsten, i förekommande fall efter andra avdrag enligt denna paragraf som åtnjutes vid taxeringen i kommunen. Vad som sålunda ej kunnat avdragas får den skattskyldige tillgodoföra sig genom avdrag senast vid taxering för sjätte beskattningsåret efter det år då avgiften erlades. Ej heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt denna paragraf åtnjutits.

48 §

3 m o m.[4] Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt

3 m o m.[5] Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt

[4] Senaste lydelse 1974: 769.
[5] Prop. 1978/79: 56.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
endast under en del av beskattningsåret, äger i hemortskommunen åtnjuta kommunalt grundavdrag som för varje kalendermånad eller del därav, varunder han varit här i riket bosatt, utgör en tolftedel av 4 500 kronor. Det avdragsbelopp, som sålunda erhålles, avrundas uppåt till helt tiotal kronor.	endast under en del av beskattningsåret, äger i hemortskommunen åtnjuta kommunalt grundavdrag som för varje kalendermånad eller del därav, varunder han varit här i riket bosatt, utgör en tolftedel av 4 500 kronor. *Härvid gäller bestämmelserna i 2 mom. andra stycket.* Det avdragsbelopp, som sålunda erhålles, avrundas uppåt till helt tiotal kronor.

Anvisningar

till 33 §

5.[6] Vid *1976—1978* års taxeringar gäller följande.	5. Vid *1979—1981* års taxeringar gäller följande.

Avdrag medgives skattskyldig för kostnader för skyddsutrustning och skyddskläder som har varit nödvändiga för arbetets fullgörande. Med skyddsutrustning avses bland annat hjälm, skyddsglasögon, hörselskydd och skodon med stålhätta. Med skyddskläder avses sådana kläder, som har särskilda skyddsegenskaper mot frätande ämnen, mekaniska skador eller mot väta, värme eller kyla som i huvudsak har andra orsaker än klimatförhållandena.

Skattskyldig som på grund av sitt arbete har haft icke oväsentliga kostnader utöver det normala för andra arbetskläder än sådana som avses i andra stycket är i anledning härav berättigad till avdrag med 300 kronor för år räknat. Avdrag medgives endast om de ökade kostnaderna beror på att arbetskläderna på grund av arbetets beskaffenhet utsättes för starkt slitage, kraftig nedsmutsning eller annars förbrukas osedvanligt snabbt.

Riksskatteverket fastställer årligen förteckning över yrkesgrupper som kan anses ha kostnader enligt tredje stycket.

till 50 §

2.[7] Vid bedömningen av om skattskyldigs inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension iakttages följande. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag. Den omständigheten att folkpension under ett beskattningsår utgått med ett ringa belopp, t. ex. till följd av att folkpensionen icke åtnjutits under hela året, utgör icke hinder mot att medgiva den skattskyldige avdrag. Avgörande för bedömningen i detta fall är huruvida folkpensionen, om den utgått i full utsträckning, utgjort en icke obetydlig del av inkomsten. Som folkpension behandlas även tilläggspension i den mån den enligt lagen om pensionstillskott föranlett avräkning av pensionstillskott.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer fastställer närmare föreskrifter för avdragsberäkningen enligt nedan angivna grunder.

Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken	Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken

[6] Senaste lydelse 1975: 332.
[7] Senaste lydelse 1977: 1073.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst icke visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige icke skall påföras statligt beskattningsbar inkomst. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig, som under beskattningsåret icke haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962: 381) om allmän försäkring och därutöver skattepliktiga intäkter av tjänst om sammanlagt *3 300* kronor samt åtnjutit avdrag endast med 100 kronor enligt 33 § 2 mom. första stycket. För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet med utgångspunkt från en pension utgörande 77,5 procent av basbeloppet. För övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 95 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.	av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst icke visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige icke skall påföras statligt beskattningsbar inkomst. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig, som under beskattningsåret icke haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962: 381) om allmän försäkring och därutöver skattepliktiga intäkter av tjänst om sammanlagt *3 600* kronor samt åtnjutit avdrag endast med 100 kronor enligt 33 § 2 mom. första stycket. För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet med utgångspunkt från en pension utgörande 77,5 procent av basbeloppet. För övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 95 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.

Om skattskyldigs statligt taxerade inkomst överstiger det högsta inkomstbeloppet enligt föregående stycke, reduceras avdraget med belopp motsvarande 40 procent av överskjutande taxerad inkomst.

Det avdrag som beräknas med hänsyn till skattskyldigs statligt taxerade inkomst jämkas, om värdet av skattepliktig förmögenhet överstiger 75 000 kronor. Om förmögenhetsvärdet överstiger 125 000 kronor, skall avdrag icke medgivas. Värdet av sådan fastighet som avses i 24 § 2 mom. denna lag och jordbruksfastighet som i huvudsak användes för bostadsändamål skall inräknas i förmögenhetsvärdet med skäligt belopp. Har den skattskyldige eller hans make flera fastigheter av sådant slag gälla bestämmelserna enbart en fastighet. I första hand avses fastighet

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

som utgör stadigvarande bostad för den skattskyldige.

Här ovan angivna grunder för avdragsberäkningen får frångås, när särskilda omständigheter föranleda det.

Vid beräkning av avdrag för gift skattskyldig iakttages bestämmelserna i 52 § 1 mom. sista stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

2. De nya bestämmelserna i 46 § 2 mom. om det högsta belopp varmed avdrag medges samt punkt 5 av anvisningarna till 33 § tillämpas första gången vid 1979 års taxering.

3. De nya bestämmelserna i 46 § 2 mom. utom såvitt avser det högsta belopp varmed avdrag medges, 48 § 3 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 50 § tillämpas första gången vid 1980 års taxering. Äldre bestämmelser i 46 § 2 mom. om rätt till avdrag oavsett barnets ålder gäller fortfarande i fråga om bidrag som utgår på grund av dom i mål som har prövats enligt de regler om underhållsskyldighet som gällde intill den 1 juli 1979.

3 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs att 22 § 3 mom. taxeringslagen (1956: 623)[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

22 §

3 mom.[2] Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst *14 600* kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst *12 600* kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.

3 mom. Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst *16 400* kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst *14 200* kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke om den skattskyldiges make är skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration, om den skattskyldige har varit bosatt i riket endast en del av beskattningsåret, om han har skattepliktiga förmögenhetstillgångar överstigande 75 000

[1] Lagen omtryckt 1971: 399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.
[2] Senaste lydelse 1977: 1074.

kronor eller om garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst för honom. I fråga om makar gälla bestämmelserna i 1 mom. tredje stycket såvitt avser förmögenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

4 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs att 2 § 5 mom. uppbördslagen (1953: 272)[1] skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 §
5 mom.[2] Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med *400 kronor.*	5 mom. Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med *det belopp varmed 0,4 basenheter, enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, överstiger 1 600 kronor.*
I fråga om särskild skattereduktion äga bestämmelserna i 4 mom. femte och sjätte styckena motsvarande tillämpning.	I fråga om särskild skattereduktion äga bestämmelserna i 4 mom. *fjärde,* femte och sjätte styckena motsvarande tillämpning.[3]

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1979 samt slutlig och tillkommande skatt på grund av 1980 års taxering.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 1—3 §§ lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

[1] Lagen omtryckt 1972: 75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.
[2] Senaste lydelse 1977: 1075.
[3] Prop. 1978/79: 56.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[1a]	
Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 15 oktober 1975—den *31 december 1978* anskaffar eller tillverkar maskiner eller andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, äger vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla vari verksamheten ingår.	Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 15 oktober 1975—den *31 december 1979* anskaffar eller tillverkar maskiner eller andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, äger vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla vari verksamheten ingår.
2 §[2]	
Särskilt investeringsavdrag utgör tio procent av anskaffningskostnaden för inventarier som anskaffats under den period som anges i 1 §. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, beräknas procentsatsen på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden.	
Avdraget utgör dock tjugofem procent av anskaffningskostnaden för inventarier som levererats under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1978* under förutsättning att skriftligt avtal om anskaffningen ej har upprättats före den 1 maj 1976. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, tillämpas sistnämnda procentsats på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1978* under förutsättning att tillverkningen ej har påbörjats före den 1 maj 1976. Har inventarier levererats efter den *30 september 1978* åtnjutes avdrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har träffats senast denna dag.	Avdraget utgör dock tjugofem procent av anskaffningskostnaden för inventarier som levererats under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1979* under förutsättning att skriftligt avtal om anskaffningen ej har upprättats före den 1 maj 1976. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, tillämpas sistnämnda procentsats på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1979* under förutsättning att tillverkningen ej har påbörjats före den 1 maj 1976. Har inventarier levererats efter den *30 september 1979* åtnjutes avdrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har träffats *eller skriftlig beställning har inkommit till leverantören* senast denna dag.

Avdraget göres vid taxering till statlig inkomstskatt för det beskattningsår under vilket inventarierna har levererats eller kostnaderna för tillverkningen nedlagts. Avdraget får dock åtnjutas högst med belopp som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och övriga avdrag i förvärvskällan.

[1a] Senaste lydelse 1977: 1062.
[2] Senaste lydelse 1977: 1062.

Nuvarande lydelse *Föreslagen lydelse*

3 §[3]

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes icke för följande inventarier, nämligen

inventarier med en beräknad varaktighetstid av högst tre år,

begagnade inventarier,

personbilar som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) och som icke användes i yrkesmässig trafik eller uthyrningsrörelse,

efter utgången av år 1978 levererade kontorsmöbler och föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

inventarier som den skattskyldige tillverkar själv, om tillverkningen har påbörjats före den 15 oktober 1975,

inventarier som har anskaffats genom skriftligt avtal upprättat före den 15 oktober 1975,

inventarier som icke har levererats under den period som anges i 1 §,

inventarier för vilka anskaffnings- eller tillverkningskostnaderna under beskattningsåret ej har uppgått till sammanlagt minst 10 000 kronor.

Har personbilar, som enligt föregående stycke icke har undantagits från avdragsrätt, eller andra motordrivna fordon som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) levererats efter utgången av år 1977, åtnjutes särskilt investeringsavdrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har upprättats före den 1 december 1977 och leverans har skett före den 1 april 1978. Vad nu sagts gäller dock ej för personbilar som används i uthyrningsrörelse. För sådana bilar och för båtar som avses i 2 § sjölagen (1891: 35 s. 1) och som icke används i yrkesmässigt bedrivet fiske åtnjutes särskilt investeringsavdrag endast under förutsättning att leverans har skett före den 1 januari 1978.

Föreligger synnerliga skäl, får regeringen medge att särskilt investeringsavdrag får åtnjutas för inventarier som levereras efter utgången av den period som anges i 1 §. Avdraget skall därvid efter regeringens bestämmande medges med tio eller tjugofem procent av anskaffningskostnaden.

Föreligger särskilda skäl, får riksskatteverket medge att särskilt investeringsavdrag får åtnjutas för anskaffning av begagnade inventarier. Mot riksskatteverkets beslut i sådan fråga får talan icke föras.

För inventarier, som har förvärvats från någon med vilken förvärvaren är i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, åtnjutes särskilt investeringsavdrag endast om inventarierna har tillverkats av säljaren. Avdrag åtnjutes med tjugofem procent om tillverkningen påbörjats efter den 30 april 1976 och med tio procent om tillverkningen påbörjats tidigare men efter den 15 oktober 1975.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Särskilt investeringsavdrag får åtnjutas för inventarier som levererats under perioden den 1 oktober—den 31 december 1978 utan hinder av äldre bestämmelser om att skriftligt avtal om leverans skall ha träffats senast den 30 september 1978.

[3] Senaste lydelse 1977: 1062.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning

Härigenom föreskrivs att 1—3 och 7 §§ lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[1]	
Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 15 oktober 1975—den *31 december 1978* anskaffar eller tillverkar maskiner eller andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, äger efter ansökan erhålla statligt investeringsbidrag i enlighet med bestämmelserna i denna lag.	Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 15 oktober 1975—den *31 december 1979* anskaffar eller tillverkar maskiner eller andra döda inventarier avsedda för stadigvarande bruk i verksamheten, äger efter ansökan erhålla statligt investeringsbidrag i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

Investeringsbidrag enligt denna lag skall icke räknas som skattepliktig inkomst enligt kommunalskattelagen (1928: 370) och lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.

2 §[2]

Investeringsbidrag får icke utgå om näringsidkaren för beskattningsår under den period som anges i 1 § kunnat helt utnyttja avdrag enligt lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt. Investeringsbidrag får heller icke utgå, om näringsidkaren för beskattningsåret helt eller delvis har åtnjutit avdrag som nyss nämnts. Bedömningen av frågan huruvida nämnda avdrag kunnat utnyttjas eller har åtnjutits får grundas på taxeringsnämndens beslut.

Investeringsbidrag utgör fyra procent av anskaffningskostnaden för inventarier som har anskaffats under den period som anges i 1 §. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillverkar själv, beräknas procentsatsen på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden.

Bidraget utgör dock tio procent av anskaffningskostnaden för inventarier som levererats under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1978* under förutsättning att skriftligt avtal om anskaffningen ej har upprättats före den 1 maj 1976. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillver-	Bidraget utgör dock tio procent av anskaffningskostnaden för inventarier som levererats under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1979* under förutsättning att skriftligt avtal om anskaffningen ej har upprättats före den 1 maj 1976. I fråga om inventarier, som näringsidkaren tillver-

[1] Senaste lydelse 1977: 1063.
[2] Senaste lydelse 1977: 1063.

Nuvarande lydelse

kar själv, tillämpas sistnämnda procentsats på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1978* under förutsättning att tillverkningen ej har påbörjats före den 1 maj 1976.

Investeringsbidrag utgår för det beskattningsår under vilket inventarierna har levererats eller kostnaderna för tillverkningen nedlagts. Det kan utgå för högst *fyra* beskattningsår och får ej beräknas på högre anskaffnings- eller tillverkningskostnad än 500 000 kronor för varje beskattningsår. Har inventarier levererats efter den *30 september 1978* åtnjutes investeringsbidrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har träffats senast denna dag.

Föreslagen lydelse

kar själv, tillämpas sistnämnda procentsats på den del av tillverkningskostnaden som nedlagts under perioden den 1 maj 1976—den *31 december 1979* under förutsättning att tillverkningen ej har påbörjats före den 1 maj 1976.

Investeringsbidrag utgår för det beskattningsår under vilket inventarierna har levererats eller kostnaderna för tillverkningen nedlagts. Det kan utgå för högst *fem* beskattningsår och får ej beräknas på högre anskaffnings- eller tillverkningskostnad än 500 000 kronor för varje beskattningsår. Har inventarier levererats efter den *30 september 1979* åtnjutes investeringsbidrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har träffats *eller skriftlig beställning har inkommit till leverantören* senast denna dag.

3 §[3]

Investeringsbidrag utgår icke för följande inventarier, nämligen

inventarier med en beräknad varaktighetstid av högst tre år,

begagnade inventarier,

personbilar som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) och som icke användes i yrkesmässig trafik eller uthyrningsrörelse,

efter utgången av år 1978 levererade kontorsmöbler och föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

inventarier som näringsidkaren tillverkar själv, om tillverkningen har påbörjats före den 15 oktober 1975,

inventarier som har anskaffats genom skriftligt avtal upprättat före den 15 oktober 1975,

inventarier som icke har levererats under den period som anges i 1 §,

inventarier för vilka anskaffnings- eller tillverkningskostnaderna under beskattningsåret ej har uppgått till sammanlagt minst 10 000 kronor.

Har personbilar, som enligt föregående stycke icke har undantagits från rätt till bidrag, eller andra motordrivna fordon som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) levererats efter utgången av år 1977, åtnjutes statligt investeringsbidrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har upprättats före den 1 december 1977 och leverans har skett före den 1 april 1978. Vad nu sagts gäller dock ej för personbilar som används i uthyrningsrörelse. För sådana bilar och för båtar som avses i 2 § sjölagen (1891: 35 s. 1) och som icke används i yrkesmässigt

[3] Senaste lydelse 1977: 1063.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
bedrivet fiske åtnjutes statligt investeringsbidrag endast under förutsättning att leverans har skett före den 1 januari 1978.	
Föreligger synnerliga skäl, får regeringen medge att investeringsbidrag får utgå för inventarier som levereras efter utgången av den period som anges i 1 §. Bidraget skall därvid efter regeringens bestämmande medges med fyra eller tio procent av anskaffningskostnaden.	
Föreligger särskilda skäl, får riksskatteverket medge att investeringsbidrag får åtnjutas även för anskaffning av begagnade inventarier.	
För inventarier, som har förvärvats från någon med vilken förvärvaren är i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, kan investeringsbidrag utgå endast om inventarierna har tillverkats av säljaren. Bidrag åtnjutes med tio procent om tillverkningen påbörjats efter den 30 april 1976 och med fyra procent om tillverkningen påbörjats tidigare men efter den 15 oktober 1975.	
7 §	
Talan mot riksskatteverkets beslut enligt 3 § *tredje* stycket får icke föras. I övrigt föres talan mot riksskatteverkets beslut enligt denna lag hos regeringen genom besvär.	Talan mot riksskatteverkets beslut enligt 3 § *fjärde* stycket får icke föras. I övrigt föres talan mot riksskatteverkets beslut enligt denna lag hos regeringen genom besvär.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Statligt investeringsbidrag får åtnjutas för inventarier som levererats under perioden den 1 oktober — den 31 december 1978 utan hinder av äldre bestämmelser om att skriftligt avtal om leverans skall ha träffats senast den 30 september 1978.

7 Förslag till

Lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 1 oktober 1978 — den 30 september 1979 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid beräkningen av nettointäkten av förvärvskällan enligt bestämmelserna i denna lag.

Byggnadsarbete anses igångsatt när det har påbörjats på arbetsplatsen.

2 § Särskilt investeringsavdrag utgör tio procent av sådan kostnad för byggnadsarbete enligt 1 § första stycket som nedläggs under perioden den 1 oktober 1978 — den 31 mars 1980. Kostnad anses nedlagd under denna period om den avser arbete som har utförts på byggnad och ma-

terial som har fogats in i byggnad under perioden.

Har statsbidrag utgått för byggnadsarbetet beräknas avdraget på den del av kostnaden som inte täcks av bidraget.

3 § Yrkande om särskilt investeringavdrag skall framställas vid taxeringen för det beskattningsår under vilket kostnaden har nedlagts. Avdraget får åtnjutas högst med belopp som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och övriga avdrag i förvärvskällan.

4 § Investeringsavdrag enligt 1 § medges inte för kostnader till den del de avser

lokaler avsedda för bostadsändamål,
bensinstation, parkeringshus eller parkeringsanläggning,
butiks-, kontors-, bank-, hotell- eller restaurantlokaler,
samlingslokaler eller nöjeslokaler,
sporthall eller annan idrottsanläggning.

Avdrag medges endast om den kostnad under beskattningsåret som skall ligga till grund för beräkning av avdraget för ett och samma byggnadsarbete har uppgått till minst 10 000 kronor.

5 § Investeringsavdrag enligt 1 § medges endast om den skattskyldige företer tillfredsställande utredning om den kostnad på vilken avdrag skall beräknas.

6 § I fråga om handelsbolag eller enkelt bolag beräknas investeringsavdrag för bolaget.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1978: 401) om exportkreditstöd

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1978: 401) om exportkreditstöd skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §	
Exportkreditavdrag innebär att exportföretaget vid beräkning av nettointäkt enligt kommunalskattelagen (1928: 370) och lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt medges ett extra avdrag för sådan stödberättigad kostnadsdel som avses i 3 §.	
Avdrag får medges från och med det beskattningsår då exportkreditavtalet har ingåtts till och med det år då krediten enligt avtalet skall vara till fullo återbetald.	Avdrag får medges från och med det beskattningsår då exportkreditavtalet har ingåtts till och med det år då krediten enligt avtalet skall vara till fullo återbetald.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Avdrag får dock för varje beskattningsår åtnjutas högst med belopp som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och övriga avdrag i förvärvskällan, härunder inbegripet investeringsavdrag enligt lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt men ej sådant schablonavdrag för egenavgifter som avses i punkt 2 a av anvisningarna till 22 § och punkt 9 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.	Avdrag får dock för varje beskattningsår åtnjutas högst med belopp som svarar mot skillnaden mellan bruttointäkten och övriga avdrag i förvärvskällan, härunder inbegripet investeringsavdrag enligt lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt *eller därmed jämförlig författning* men ej sådant schablonavdrag för egenavgifter som avses i punkt 2 a av anvisningarna till 22 § och punkt 9 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Har exportföretaget för visst beskattningsår erhållit exportkreditbidrag för viss exportkredit får företaget, beträffande samma exportkredit, inte därefter åtnjuta exportkreditavdrag för beskattningsåret i fråga.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

9 Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1947: 174) om investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 och 17 §§ förordningen (1947: 174) om investeringsfonder skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	15 §[1]
Skattskyldig, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna förordning eller som jämlikt 11 § fjärde stycket övertagit sådan fond, är pliktig att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår, intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställes av *Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bemyndigande, av riksskattenämnden*, rörande avsättning av medel till fonden samt fondens	Skattskyldig, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna förordning eller som jämlikt 11 § fjärde stycket övertagit sådan fond, är pliktig att vid självdeklaration för det beskattningsår då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår, intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställes av *riksskatteverket* rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration

[1] Senaste lydelse 1957: 62.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration skall sådan uppgift fogas i *tre* exemplar.	skall sådan uppgift fogas i *två* exemplar.
Skattskyldig, som avsatt medel till investeringsfond eller jämlikt 11 § fjärde stycket övertagit sådan fond, är skyldig att på anfordran till *arbetsmarknadskommissionen* lämna de uppgifter i fråga om fonden, som *kommissionen* anser erforderliga ur arbetsmarknadssynpunkt.	Skattskyldig, som avsatt medel till investeringsfond eller jämlikt 11 § fjärde stycket övertagit sådan fond, är skyldig att på anfordran till *arbetsmarknadsstyrelsen* lämna de uppgifter i fråga om fonden, som *styrelsen* anser erforderliga ur arbetsmarknadssynpunkt.
17 §	
Länsstyrelsen har att snarast möjligt efter det taxeringsnämnderna avslutat sitt arbete till *arbetsmarknadskommissionen* översända *två* exemplar av de jämlikt 15 § första stycket vid allmän självdeklaration fogade uppgifterna. Om ändring i meddelat beslut rörande avdrag för avsättning till investeringsfond därtill föranleder, skola erforderliga tilläggsuppgifter ofördröjligen genom länsstyrelsens försorg tillställas *kommissionen*.	Länsstyrelsen har att snarast möjligt efter det taxeringsnämnderna avslutat sitt arbete till *arbetsmarknadsstyrelsen* översända *ett* exemplar av de jämlikt 15 § första stycket vid allmän självdeklaration fogade uppgifterna. Om ändring i meddelat beslut rörande avdrag för avsättning till investeringsfond därtill föranleder, skola erforderliga tilläggsuppgifter ofördröjligen genom länsstyrelsens försorg tillställas *styrelsen*.

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången i fråga om 1979 års taxering.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning[1]

dels att i 1 § ordet "prövningsnämnd" skall utbytas mot "skatterätt",

dels att 4 §, 9 § 1 och 3 mom., 11, 17, 25 och 27 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §[2]	
Inbetalning av medel å konto för investering skall hos riksban-	Inbetalning av medel å konto för investering skall hos riksban-

[1] Senaste lydelse av lagens rubrik 1975: 450.
[2] Senaste lydelse 1975: 450.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ken hava verkställts under det beskattningsår, för vilket avsättning till investeringsfond skett, eller ock därefter men icke senare än den dag företaget jämlikt bestämmelserna i 34 § taxeringslagen har att avlämna allmän självdeklaration för nämnda beskattningsår. Regeringen må dock, om *synnerliga* skäl föreligga, medgiva att inbetalning verkställes vid senare tidpunkt.	ken hava verkställts under det beskattningsår, för vilket avsättning till investeringsfond skett, eller ock därefter men icke senare än den dag företaget jämlikt bestämmelserna i 34 § taxeringslagen har att avlämna allmän självdeklaration för nämnda beskattningsår. Regeringen må dock, om *särskilda* skäl föreligga, medgiva att inbetalning verkställes vid senare tidpunkt.
9 §	
1 m o m.[3] Regeringen eller, efter regeringens förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen äger besluta att investeringsfond under den tid och under de villkor i övrigt, som läget å arbetsmarknaden påkallar, skall eller må tagas i anspråk för sitt ändamål.	1 m o m. Regeringen eller, efter regeringens förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen äger besluta att investeringsfond *eller belopp, som framdeles avsättes till sådan fond,* under den tid och under de villkor i övrigt, som läget å arbetsmarknaden påkallar, skall eller må tagas i anspråk för sitt ändamål.
Beslut, varom i första stycket förmäles, må avse samtliga företag eller företag av viss beskaffenhet eller ock visst eller vissa företag.	
3 m o m.[4] Finnes det med hänsyn till läget på arbetsmarknaden och övriga förekommande omständigheter vara av synnerlig vikt för det allmänna att viss investering igångsättes, äger regeringen eller, efter regeringens förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen på ansökan, med avseende å längre tid än som kan ske enligt 1 mom., besluta att investeringsfond må tagas i anspråk för sitt ändamål. Regeringen eller, efter regeringens förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen må ock under enahanda förutsättning meddela *preliminärt* beslut att investeringsfond, som framdeles avsättes, må tagas i anspråk för sitt ändamål. *Har sådant preliminärt beslut meddelats och inkommer uppgift om investeringsfonden enligt 27 §, skall*	3 m o m. Finnes det med hänsyn till läget på arbetsmarknaden och övriga förekommande omständigheter vara av synnerlig vikt för det allmänna att viss investering igångsättes, äger regeringen eller, efter regeringens förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen på ansökan, med avseende å längre tid än som kan ske enligt 1 mom., besluta att investeringsfond *eller belopp, som framdeles avsättes till sådan fond,* må tagas i anspråk för sitt ändamål.

[3] Senaste lydelse 1975: 450.
[4] Senaste lydelse 1975: 450.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
arbetsmarknadsstyrelsen meddela slutligt beslut i enlighet med det preliminära beslutet.	

Beslut enligt första stycket må avse högst sjuttiofem procent av sådana vid tidpunkten för beslutet kvarstående fondmedel, beträffande vilka beslut enligt 1 mom. icke meddelats, och, såvitt avser framtida avsättningar, sjuttiofem procent av dessa. Belopp, som enligt beslutet må tagas i anspråk, må vidare icke överstiga sjuttiofem procent av kostnaderna under den tid beslutet avser för däri angivna investeringar eller bidrag.

11 §[5]

Tager företag jämlikt 9 eller 10 § investeringsfond i anspråk under visst beskattningsår och är icke fråga om fall varom stadgas i 12—14 §§, skall det ske för ändamål varom här nedan sägs:

investeringsfond för skogsbruk: för kostnader under beskattningsåret för arbeten avsedda att främja skogsbruket, såsom skogsodling och skogsdikning, röjning, hägnad, anläggande och underhåll av flottleder och vägar, som huvudsakligen avse att direkt tjäna skogsbruket, ävensom uppförande och underhåll av för skogsbruket nödvändiga byggnader så ock för bidrag till ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning här i riket för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare utan ledande ställning hos företaget eller detta närstående företag; samt

investeringsfond för rörelse:

a) för kostnader under beskattningsåret för reparations- och andra underhållsarbeten å här i riket belägen byggnad, som icke utgör lagertillgång, eller för ny-, till- eller ombyggnad av sådan byggnad, så ock för bidrag till ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning här i riket för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare utan ledande ställning hos företaget eller detta närstående företag;

b) för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret och som, såvitt gäller andra tillgångar än transportmedel i internationell trafik, äro avsedda att nyttjas i här i riket bedriven verksamhet, ävensom för kostnader under beskattningsåret för ombyggnad och reparation av fartyg eller luftfartyg;

c) för kostnader under beskattningsåret för undersökningsarbete, förberedande arbete eller tillredningsarbete i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet här i riket.

Därest investeringsfond efter beslut enligt 9 § 1 eller 3 mom. fått tagas i anspråk under flera på varandra följande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad eller för fasta maskiner eller andra till byggnad hörande inventarier, må företaget, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden eller inventarierna eller för täckande av underhållskostnaden med högst ett belopp motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall äga motsvarande

[5] Senaste lydelse 1975: 450.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
tillämpning i fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg eller luftfartyg ävensom anläggande och underhåll av flottleder och vägar.	
Regeringen må, *om särskilda skäl därtill föreligga*, medgiva företag, *som direkt eller genom dotterföretag driver rörelse i utlandet*, att taga investeringsfond för rörelse i anspråk för kostnader, ämnade att främja avsättningen utomlands av varor som *företaget* här i riket *tillverkar*.	Regeringen må medgiva företag att taga investeringsfond för rörelse i anspråk för kostnader, ämnade att främja avsättningen utomlands av varor som här i riket *tillverkas*.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall iakttagas, att kostnad för anskaffning av begagnade inventarier icke må medräknas samt att, då fråga är om inventarier, som av företaget förvärvats från rörelseidkare med vilken det är förbundet i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, anskaffningskostnaden må medräknas endast om tillgången tillverkats under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

17 §[6]

Beslutar regeringen eller arbetsmarknadsstyrelsen att investeringsfond skall eller må helt eller delvis tagas i anspråk, skall i beslutet angivas den tid, under vilken ianspråktagandet skall ske, samt, därest beslutet avser investering för visst ändamål, uppgift härom ävensom uppgift huruvida investeringsavdrag enligt 16 § må åtnjutas. Beslutet skall tillställas, förutom det eller de företag varom fråga är, länsstyrelsen, för att överlämnas till vederbörande taxeringsmyndighet, samt riksbanken. Har beslut som nu sagts meddelats *och är icke fråga om preliminärt beslut enligt 9 § 3 mom.*, äger företaget hos riksbanken från konto för investering utfå fyrtio procent av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk. Aktiebolag, ekonomisk förening eller sparbank äger dock utfå fyrtiosex procent av nämnda belopp av investeringsfonden om aktiebolag uttager medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, eller om	Beslutar regeringen eller arbetsmarknadsstyrelsen att investeringsfond skall eller må helt eller delvis tagas i anspråk, skall i beslutet angivas den tid, under vilken ianspråktagandet skall ske, samt, därest beslutet avser investering för visst ändamål, uppgift härom ävensom uppgift huruvida investeringsavdrag enligt 16 § må åtnjutas. Beslutet skall tillställas, förutom det eller de företag varom fråga är, länsstyrelsen, för att överlämnas till vederbörande taxeringsmyndighet, samt riksbanken. Har beslut som nu sagts meddelats, äger företaget hos riksbanken från konto för investering utfå fyrtio procent av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk. Aktiebolag, ekonomisk förening eller sparbank äger dock utfå fyrtiosex procent av nämnda belopp av investeringsfonden om aktiebolag uttager medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, eller om ekonomisk förening uttager medel som inbetalats efter

[6] Senaste lydelse 1975: 450.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ekonomisk förening uttager medel som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963, eller om ekonomisk förening, som ingår i jordbrukskasserörelsen, eller sparbank uttager medel vilka inbetalats för beskattningsår som gått till ända efter utgången av februari 1970.	nämnda dag men före den 1 juli 1963, eller om ekonomisk förening, som ingår i jordbrukskasserörelsen, eller sparbank uttager medel vilka inbetalats för beskattningsår som gått till ända efter utgången av februari 1970. *Utbetalning från konto för investering må icke ske före utgången av den taxeringsperiod, då den mot inbetalningen svarande avsättningen till investeringsfond prövats.*

Sedan utbetalning skett, skall riksbanken lämna underrättelse därom till arbetsmarknadsstyrelsen samt, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, länsstyrelsen, med angivande av företagets namn och adress samt det utbetalade beloppets storlek och från vilket konto för investering uttag skett. Vidare skall angivas för aktiebolag hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, och för ekonomisk förening hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963, samt för ekonomisk förening som ingår i jordbrukskasserörelsen ävensom för sparbank hur mycket av de uttagna medlen som avsett beskattningsår som gått till ända efter utgången av februari 1970.

Har förordnats att investeringsfond må tagas i anspråk och har företag i anledning härav uppburit medel från konto för investering, skall mot de utbetalade medlen svarande investeringsfond tagas i anspråk i enlighet med beslutet.

25 §[7]

Företag, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna lag eller som jämlikt 20 § 1 mom. femte stycket eller 20 § 2 mom. övertagit sådan fond, är pliktigt att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställes av riksskatteverket, rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration skall sådan uppgift fogas i *tre* exemplar.	Företag, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna lag eller som jämlikt 20 § 1 mom. femte stycket eller 20 § 2 mom. övertagit sådan fond, är pliktigt att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställes av riksskatteverket, rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration skall sådan uppgift fogas i *två* exemplar.

Företag som nyss sagts är skyldigt att på anfordran till arbetsmarknadsstyrelsen lämna de uppgifter i fråga om fonden och fondens ian-

[7] Senaste lydelse 1975: 450.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
språktagande samt planläggningen härför, vilka styrelsen anser erforderliga från arbetsmarknadssynpunkt.	
27 §	
Länsstyrelsen har att snarast möjligt efter det taxeringsnämnderna avslutat sitt arbete till arbetsmarknadsstyrelsen översända *två* exemplar av de jämlikt 25 § första stycket avgivna uppgifterna. Om ändring i meddelat beslut rörande avdrag för avsättning till investeringsfond därtill föranleder, skola erforderliga tilläggsuppgifter ofördröjligen genom länsstyrelsens försorg tillställas arbetsmarknadsstyrelsen.	Länsstyrelsen har att snarast möjligt efter det taxeringsnämnderna avslutat sitt arbete till arbetsmarknadsstyrelsen översända *ett* exemplar av de jämlikt 25 § första stycket avgivna uppgifterna. Om ändring i meddelat beslut rörande avdrag för avsättning till investeringsfond därtill föranleder, skola erforderliga tilläggsuppgifter ofördröjligen genom länsstyrelsens försorg tillställas arbetsmarknadsstyrelsen.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. De nya bestämmelserna i 4, 25 och 27 §§ tillämpas första gången i fråga om 1979 års taxering.

11 Förslag till

Lag om ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning

dels att rubriken till förordningen samt 1, 2, 4 och 7 §§ skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i 5 § ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att i förordningen skall införas en ny paragraf, 8 §, av nedan angivna lydelse.

Lag om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §	
Vid beräkning av nettointäkt av rörelse eller jordbruksfastighet enligt kommunalskattelagen *den 28 september 1928 (nr 370)* och lagen *den 26 juli 1947 (nr 576)* om statlig inkomstskatt äger svenskt aktiebolag erhålla avdrag för utdelning på aktie, *för vilken inbetal-*	Vid beräkning av nettointäkt av rörelse eller jordbruksfastighet enligt kommunalskattelagen *(1928: 370)* och lagen *(1947: 576)* om statlig inkomstskatt äger svenskt aktiebolag erhålla avdrag för utdelning på aktie *i enlighet med bestämmelserna i denna lag.*

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
ning skett efter den 30 juni 1966, under förutsättning att, om aktien utgivits i samband med bolagets bildande, *ansökan om stiftelsehandlingarnas godkännande för bolagets registrering ingivits till registreringsmyndigheten* efter den *30 juni 1966* och, om aktien utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.	*Som* förutsättning *för avdrag gäller* att, om aktien utgivits i samband med bolagets bildande, *bolaget anmälts för registrering* efter den *31 december 1978* och, om aktien utgivits i samband med ökning av aktiekapitalet, att beslut om ökningen anmälts för registrering efter nämnda dag.
2 §	
Avdrag medges för utdelning, som förfallit till betalning under beskattningsåret, och får uppgå till högst *fem* procent av vad som inbetalats för aktien före beskattningsårets utgång.	Avdrag medges för utdelning, som förfallit till betalning under beskattningsåret, och får uppgå till högst *tio* procent av vad som inbetalats för aktien före beskattningsårets utgång.
Omfattar *räkenskapsåret* kortare eller längre tid än tolv månader, jämkas avdraget i motsvarande mån.	Omfattar *beskattningsåret* kortare eller längre tid än tolv månader, jämkas avdraget i motsvarande mån.
4 §	
Avdrag medges *för sammanlagt högst tio kalenderår och icke* senare än *femtonde* taxeringsåret efter det *år* då inbetalning för aktierna först skedde.	Avdrag medges *inte* senare än *vid taxeringen för tjugonde beskattningsåret* efter det *beskattningsår* då inbetalning för aktierna först skedde. *De belopp varmed avdrag medges får sammanlagt inte överstiga vad som inbetalats för aktierna.*
7 §	
Avdrag medges icke, om mer än hälften av bolagets aktier vid utdelningstillfället ägdes eller på därmed jämförligt sätt innehades av svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening eller utländskt bolag. Vid tillämpning av första stycket medräknas icke aktie som tillhör förvaltningsföretag som avses i 54 § fjärde stycket kommunalskattelagen, om sådant företag, i förekommande fall jämte bolag och förening som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå företaget nära, innehade mindre än hälften av samtliga aktier i bolaget,	
utländskt bolag, om skatt enligt *förordningen den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt* skall erläggas för utdelningen till det utländska bolaget med helt eller nedsatt belopp, eller	utländskt bolag, om skatt enligt *kupongskattelagen (1970: 624)* skall erläggas för utdelningen till det utländska bolaget med helt eller nedsatt belopp, eller

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
annat bolag eller annan förening som är skattskyldig för utdelning på aktien. Vid tillämpning av denna paragraf anses aktie, som äges av en av bolag eller förening bildad pensions- eller annan personalstiftelse, innehavd av bolaget eller föreningen.	
Aktiebolag, som yrkar avdrag, skall i självdeklarationen lämna de upplysningar angående aktieägare i bolaget som påkallas av bestämmelserna i denna *paragraf*.	
	8 §
	Aktiebolag, som yrkar avdrag, skall i självdeklarationen lämna de upplysningar angående aktieägare i bolaget som påkallas av bestämmelserna i denna *lag*. *Avdrag medges endast om bolaget företer tillfredsställande utredning om avdrag som yrkats för tidigare beskattningsår.*

Denna lag träder i kraft tre veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Äldre bestämmelser tillämpas dock alltjämt i fråga om utdelning på aktie, som utgivits i samband med bolags bildande, om bolaget anmälts för registrering före utgången av år 1978, och i fråga om utdelning på aktie, som utgivits i samband med ökning av aktiekapital, om beslut om ökningen anmälts för registrering före nämnda tidpunkt.

Motionerna

Följande *med anledning av propositionen 1978/79:50 väckta motioner* har hänvisats till skatteutskottet, nämligen

1978/79: 89 av Gösta Bohman m. fl. (m) vari — med hänvisning till motionen 1978/79: 88 — hemställs att riksdagen beslutar att 10 § 1 mom. tredje stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt fr. o. m. 1980 skall ha följande lydelse:

10 § 1 mom. tredje stycket

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel. *Ej heller må å någon inkomstdel uttagas skatt enligt denna lag så att summan av den statliga och kommunala inkomstskatten uppgår till högre belopp än 85 procent av inkomstdelen.*

1978/79: 90 av Gösta Bohman m. fl. (m) vari — med hänvisning till motionen 1978/79: 88 — hemställs att riksdagen beslutar att 10 § 1 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt fr. o. m. 1980 års taxering skall ha följande lydelse:

10 § 1 mom. andra stycket

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt:

2 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

3	men icke	5	basenheter:	grundbeloppet för	3	basenheter och	4	%	av återstoden;
5	”	”	6	”	:	”	”	5	”	”	8	%	”	”	;
6	”	”	7	”	:	”	”	6	”	”	13	%	”	”	;
7	”	”	8	”	:	”	”	7	”	”	16	%	”	”	;
8	”	”	9	”	:	”	”	8	”	”	*19*	%	”	”	;
9	”	”	10	”	:	”	”	9	”	”	*24*	%	”	”	;
10	”	”	11	”	:	”	”	10	”	”	*28*	%	”	”	;
11	”	”	12	”	:	”	”	11	”	”	*31*	%	”	”	;
12	”	”	13	”	:	”	”	12	”	”	*33*	%	”	”	;
13	”	”	14	”	:	”	”	13	”	”	39	%	”	”	;
14	”	”	16	”	:	”	”	14	”	”	44	%	”	”	;
16	”	”	20	”	:	”	”	16	”	”	49	%	”	”	;
20	”	”	30	”	:	”	”	20	”	”	53	%	”	”	;
30	basenheter					”	”	30	”	”	58	%	”	”	.

1978/79: 95 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) vari — med hänvisning till motionen 1978/79: 94 — hemställs att riksdagen beslutar

1. att med avslag på regeringens förslag om justering i den statliga

skatteskalan hos regeringen begära ett samlat och samordnat skattepolitiskt förslag, vilket bl. a. i huvudsak omfattar kommunalekonomiska utredningens förslag till 1979 års vårriksdag i enlighet med vad som anförts i motionen 1978/79: 94,

2. att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen 1978/79: 94 anförts om samtidigt utnyttjande av investeringsfondsmedel och regionalpolitiska medel;

1978/79: 97 av Rolf Hagel (apk) och Alf Lövenborg (apk) vari — med hänvisning till motionen 1978/79: 96 — hemställs

1. att riksdagen beslutar hos regeringen anhålla om förslag att avskaffa mervärdeskatten och införa en skatt på lyxkonsumtion,

2. att riksdagen antar de i motionen 1978/79: 96 redovisade riktlinjerna för skattepolitiken;

1978/79: 102 av Hans Nyhage (m) och Arne Andersson i Ljung (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att även taxirörelse skall få möjlighet att utnyttja investeringsbidrag och avdrag;

1978/79: 103 av Johan Olsson m. fl. (c) vari hemställs att riksdagen vid behandlingen av propositionen 1978/79: 50 beslutar att statligt investeringsbidrag skall kunna utgå för investeringar i byggnadsarbeten i fall där det i propositionen föreslagna investeringsavdraget för byggnadsinvesteringar icke kunnat helt utnyttjas;

1978/79: 104 av Rune Rydén (m) och Knut Wachtmeister (m) vari hemställs att riksdagen beslutar att investeringsavdrag och investeringsbidrag även fortsättningsvis skall kunna utges för införskaffande av kontorsmöbler;

1978/79: 106 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer

1. om skyndsamt förslag om slopande av indexregleringen i skattesystemet,

2. om skyndsamt förslag om en extra skattereduktion om 1 000 kronor vid beskattningsbara inkomster mellan 30 000 kronor och 70 000 kronor samt med avtrappning i övriga inkomstskikt enligt i motionen angivna regler,

3. om förslag om särskilt statsbidrag till skattetyngda kommuner så att särskilt skatteavdrag ges till varje skattebetalare motsvarande den utdebitering som ligger över 29 kronor,

4. om en skyndsam utredning rörande övergång till en progressiv statskommunal enhetsskatt,

5. om förslag enligt vad i motionen anförts rörande folkpensionärernas beskattning med innebörden att folkpension och pensionstillskott jämte en sidoinkomst om 1 000 kronor skall vara befriade från beskattning,

6. att från den 1 januari 1979 upphäva lagen om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt,

7. att från den 1 januari 1979 upphäva lagen om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning,

8. att avslå regeringens förslag till lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten,

9. att från den 1 januari 1979 upphäva förordningen om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning;

1978/79: 115 av Joakim Ollén (m) och Olle Aulin (m) vari hemställs att riksdagen vid behandlingen av propositionen 1978/79: 50 beslutar att det föreslagna investeringsavdraget skall avse också byggnadsarbeten på hotell- och restauranglokaler;

1978/79: 117 av Olof Palme m. fl. (s) vari — med hänvisning till motionen 1978/79: 116 — hemställs att riksdagen beslutar

1. att med avslag på propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 punkten 2 anta följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse.

10 §

1 mom. Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 15 000 kronor: 2 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

15 000	men	icke	25 000	kr.:	grundbeloppet	för	15 000	kr.	och	4	%	av återstoden;
25 000	”	”	30 000	”	”	”	25 000	”	”	8	%	”	” ;
30 000	”	”	35 000	”	”	”	30 000	”	”	13	%	”	” ;
35 000	”	”	40 000	”	”	”	35 000	”	”	16	%	”	” ;
40 000	”	”	45 000	”	”	”	40 000	”	”	21	%	”	” ;
45 000	”	”	50 000	”	”	”	45 000	”	”	27	%	”	” ;
50 000	”	”	55 000	”	”	”	50 000	”	”	*29*	%	”	” ;
55 000	”	”	60 000	”	”	”	55 000	”	”	*32*	%	”	” ;
60 000	”	”	65 000	”	”	”	60 000	”	”	35	%	”	” ;
65 000	”	”	70 000	”	”	”	65 000	”	”	40	%	”	” ;
70 000	”	”	80 000	”	”	”	70 000	”	”	45	%	”	” ;
80 000	”	”	100 000	”	”	”	80 000	”	”	49	%	”	” ;
100 000	”	”	150 000	”	”	”	100 000	”	”	53	%	”	” ;
150 000					”	”	150 000	”	”	58	%	”	” .

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattnings-

bara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om 1980 års taxering.

2. att med avslag på i propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 punkten 4 anta följande

Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs att 2 § 5 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	2 §
5 m o m. Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med *400* kronor.	5 m o m. Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med *belopp motsvarande tio procent av påförd kommunalskatt — dock lägst 560 och högst 2 400* kronor.

I fråga om särskild skattereduktion äga bestämmelserna i 4 mom. femte och sjätte styckena motsvarande tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1979 samt slutlig och tillkommande skatt på grund av 1980 års taxering.

3. att anta i motionen begärd ändring av de i propositionen framlagda förslagen om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag samt om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag,

4. att anta i motionen föreslagen ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,

5. att antaga i motionen föreslagen höjning av förmögenhetsskatten.

Vidare behandlas i detta betänkande

dels följande *vid början av riksmötet 1978/79 väckta motioner,* nämligen

1978/79: 2 av Olof Palme m. fl. (s) yrkandet 4 vari hemställs att riksdagen beslutar ge regeringen till känna vad som anförts i motionen om behovet av vissa investeringsstimulerande åtgärder;

1978/79: 5 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkandena 3 och 4 vari hemställs att riksdagen beslutar

3. att hos regeringen hemställa om förslag till slopande av mervärdeskatten på nödvändighetsvaror, finansierat i enlighet med i motionen angivna riktlinjer,

4. att hos regeringen hemställa om förslag till ändrad inriktning av skattepolitiken i enlighet med i motionen anförda riktlinjer;

dels följande *vid riksmötet 1977/78 väckta motioner,* nämligen

1977/78: 235 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen uttalar sig för slopande av hela momseffekten på livsmedel och hos regeringen begär att förslag härom snarast föreläggs riksdagen;

1977/78: 322 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen uttalar sig för en radikal förändring av avdragssystemet i beskattningen och hos regeringen begär att förslag härom snarast förelägges riksdagen, innebärande

1. slopande av sparavdraget,
2. slopande av representationsavdraget,
3. slopande av rätten att göra avdrag för underskott i en förvärvskälla från inkomsten i en annan förvärvskälla,
4. begränsning av räntcavdragen så att sådana medges för räntor på ett skuldbelopp om maximalt 200 000 kr., men ej däröver,
5. begränsning av avdragsrätten när det gäller utgifter för upprustning och ombyggnad av hyresfastigheter,
6. höjning av schablonavdraget under inkomst av tjänst,
7. förändring av avdragsreglerna, så att medgivet avdrag sker ej som nu från inkomsten utan från skatten med viss procentuell andel av beloppet;

1977/78: 323 av Lars Werner m. fl. (vpk) vari hemställs att riksdagen uttalar sin anslutning till det i motionen framlagda programmet för en genomgripande skattereform, särskilt i vad angår övergång till produktionsbeskattning och till en progressiv statskommunal enhetsskatt, och hos regeringen begär att förslag härom snarast föreläggs riksdagen;

1977/78: 498 av Rolf Hagel (apk) och Alf Lövenborg (apk) vari — med hänvisning till motionen 1977/78: 497 — hemställs att riksdagen i enlighet med vad som sägs i motionen 1977/78: 497 uttalar att folkpensionen görs reellt skattefri genom att den vid taxering särskiljs från övriga inkomster;

1977/78: 507 av Gusti Gustavsson m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av bestämmelser om bidrag för underhåll till barn;

1977/78: 509 av Gördis Hörnlund m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen antar följande

Förslag till

Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)

Härigenom föreskrives att anvisningarna till 39 § kommunalskattelagen skall tillföras en ny punkt 5 av nedan angivna lydelse.

Anvisningar
till 39 §

5. Kostnad för bankfack utgör en icke avdragsgill förvaltningskostnad.

1977/78: 665 av Birgitta Rydle (m) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär utredning och förslag i syfte att justera de olika avdragen vid inkomsttaxeringen så att ursprungligen fastställda belopp anpassas till penningvärdets utveckling;

1977/78: 944 av Margareta Andrén (fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av vilka yrkesgrupper som bör vara berättigade till schablonavdrag vid inkomsttaxeringen;

1977/78: 953 av Nils Hörberg (fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär att en samordning av skatte-, bidrags- och socialförsäkringssystemen eftersträvas vid den kommande "varaktiga skattereformen";

1977/78: 958 av Göthe Knutson (m) och Georg Danell (m) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär översyn av reglerna för rätten till avdrag vid inkomstdeklarationen för underhållsbidrag till barn;

1977/78: 961 av Grethe Lundblad m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om en skyndsam utredning som före 1978 års utgång utarbetar förslag till begränsning av underskottsavdragen;

1977/78: 962 av andre vice talmannen Tage Magnusson (m) och Knut Wachtmeister (m) vari hemställs att riksdagen beslutar sådan ändring av skattelagstiftningen att även egenföretagare erhåller rätt till avdrag för skyddsutrustning och arbetskläder;

1977/78: 971 av Evert Svensson m. fl. (s) vari hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa om en utredning i syfte att sanera avdragsrätten vid beskattning av fysiska personer;

1977/78: 974 av Daniel Tarschys (fp) vari hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om en skyndsam utredning av problemet "skatter och inflation", i syfte att eliminera de inslag i skattesystemet som skärper inflationens negativa fördelningspolitiska effekter och i stället bana väg för en skattepolitik som neutraliserar sådana effekter;

1977/78: 1386 av Rolf Hagel (apk) och Alf Lövenborg (apk) vari hemställs

1. att mervärdeskatten successivt avvecklas och ersätts med en produktionsskatt,

2. att grundavdraget höjs till 9 000 kr., dock med den begränsningen att avdraget minskas med 10 % av inkomsten till den del denna överstiger 60 000 kr. per år, men icke 105 000 kr. När inkomsten överstiger 105 000 kr. utgör grundavdraget som f. n. 4 500 kr.;

1977/78: 1459 av Per-Eric Ringaby m. fl. (m) vari hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av samhällets ekonomiska stöd till barnfamiljerna i syfte att mildra de marginaleffekter som främst drabbar barnhushåll i vanliga inkomstlägen.

Utskottet

Inledning

Den skatteomläggning som genomfördes hösten 1977 innebar, förutom en viss sänkning av den totala inkomstskatten och av marginalskatterna en automatisk anpassning av skalan för den statliga inkomstskatten till penningvärdeutvecklingen. Fr. o. m. inkomståret 1979 räknas skiktgränserna i skatteskalan upp årligen med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex från augusti 1977 till augusti året före inkomståret, bortsett från verkningarna av eventuella förändringar i uttaget av mervärdeskatt. Omläggningen syftade i första hand till att eliminera de skatteskärpningar som inflationen i förening med skatteprogressionen medför och skulle ses som ett provisorium i avvaktan på ställningstagandena till de utredningsförslag som vid årsskiftet 1977—78 lades fram av 1972 års skatteutredning, företagsskatteberedningen och 1976 års kommunalekonomiska utredning (SOU 1977: 91 Översyn av skattesystemet, SOU 1977: 86—87 Beskattning av företag och SOU 1977: 78—79 Kommunerna: Utbyggnad — Utjämning — Finansiering). Målsättningen var också att utforma skatteomläggningen så att den inte menligt skulle påverka det fortsatta reformarbetet och kommunernas skatteunderlag.

Reformarbetet har planerats med sikte på att riksdagen innevarande höst skulle kunna ta ställning till ett förslag om en mer varaktig skattereform, vilket är en av anledningarna till att ett antal motioner från föregående riksmöte med mer eller mindre långtgående yrkanden om refor-

mer på skatteområdet och vissa angränsande områden tas upp till behandling först i detta betänkande.

I den nu aktuella propositionen 1978/79: 50, som bl. a. innehåller förslag om inriktningen av den ekonomiska politiken, anför chefen för budgetdepartementet (bilaga 2) att de tre utredningsförslagen spänner över mycket stora områden och rör grundläggande frågor angående beskattningen och samhällsekonomin i dess helhet. Under remissbehandlingen har framförts önskemål om delvis andra lösningar än som utredningarna föreslagit. Förslagen ställer också stora anspråk på statsbudgeten, bl. a. i form av sänkningar av den statliga inkomstskatten och ökningar av statliga överföringar till kommunerna. Enligt departementschefen har det mot denna bakgrund inte varit möjligt att redan nu föreslå några genomgripande ändringar av gällande regler. Han avser emellertid att under år 1979 lägga fram en mer samlad bedömning av vad de närmaste årens reformarbete bör omfatta.

Propositionen och de med anledning av propositionen väckta motionerna har hänvisats till finansutskottet såvitt avser inriktningen av den ekonomiska politiken m. m. och till skatteutskottet såvitt avser skattefrågor. Även två vid början av detta riksmöte väckta motioner rörande den ekonomiska politiken behandlas på motsvarande sätt av finansutskottet och skatteutskottet.

I det följande lämnas en kort översikt av de förslag i propositionen och de med anledning av propositionen väckta motionerna som har betydelse för skattefrågorna.

Propositionen syftar bl. a. till att öka kapacitetsutnyttjandet och sysselsättningen. Med anledning härav föreslås att hushållens köpkraft förstärks under 1979 med 2,5 miljarder kr. genom en höjning av barnbidragen med 240 kr. per år fr. o. m. januari 1979 och en motsvarande höjning av studiebidrag m. m., vilket kostar ca 460 milj. kr. per år. Propositionen och de motioner som väckts i denna fråga behandlas av socialutskottet. Vidare föreslås skattelättnader på ca 2,1 miljarder kr., huvudsakligen bestående i lättnader i marginalskatten och en uppräkning av den särskilda skattereduktionen med 160 kr. På skatteområdet föreslås vidare att näringslivets investeringar stimuleras och kapitalanskaffningen underlättas genom att reglerna om investeringsavdrag och investeringsbidrag för maskinanskaffning förlängs ett år, att ett 10-procentigt investeringsavdrag införs för byggnadskostnader t. o. m. första kvartalet 1980 och att det s. k. Annell-avdraget byggs ut.

I de partimotioner som väckts rörande den ekonomiska politiken och som hänvisats till finansutskottet ansluter sig centerpartiet (c), moderata samlingspartiet (m) och socialdemokratiska partiet (s) (motionerna 1978/79: 94, 88 och 116) — frånsett vissa detaljer — till de i propositionen föreslagna stimulanserna till industrins investeringar och kapitalanskaffning medan vänsterpartiet kommunisterna (vpk) i motionen 105

helt avvisar tanken på skattelättnader i denna form. Samtliga partier — även arbetarpartiet kommunisterna (apk) i motionen 96 — instämmer i att hushållens köpkraft bör stimuleras. De yrkanden som framställs av c och m innebär att dessa partier på det hela taget ansluter sig till bedömningarna i propositionen. M föreslår dock vissa ytterligare sänkningar av marginalskatterna medan c motsätter sig att ändringar nu sker i skatteskalorna. S återgår till en ej indexreglerad skatteskala, som nära ansluter till den för 1978 och som kombineras med en kommunalskattereduktion. De föreslår vid sidan härav höjningar av barnbidragen med 500 kr. per år och en förbättring av bostadsbidragen. I vpk-motionen framställs yrkanden om mer långtgående åtgärder i samma riktning, och från apk:s sida begärs bl. a. en genomgripande reform som på skatteområdet innefattar omedelbara åtgärder i form av slopad mervärdeskatt m. m.

Samtliga dessa motioner utmynnar i allmänna förslag rörande den ekonomiska politiken, som har behandlats i finansutskottets betänkande FiU 1978/79: 10. De konkreta förslag på skatteområdet som diskuteras i motionerna har resulterat i följdmotioner som hänvisats till skatteutskottet.

De framlagda förslagen återverkar också på det förslag rörande sjömansskatten som lagts fram i propositionen 1978/79: 56. I den propositionen tar departementschefen upp även andra frågor som rör sjömännen. Propositionen 1978/79: 56 behandlas i betänkandet SkU 1978/79: 20. Två detaljändringar som berör kommunalskattelagen (1928: 370) och uppbördslagen (1953: 272) tar utskottet emellertid upp i det nu aktuella sammanhanget. Ändringarna, som inte fordrar någon närmare kommentar, tillstyrks av utskottet.

Skatteskalan för 1979 m. m.

I propositionen anförs att samhällsekonomiska bedömningar ger vid handen att en viss stimulans av den privata konsumtionen under 1979 är önskvärd. Förutom genom höjningen av de allmänna barnbidragen bör denna stimulans åstadkommas genom skattelättnader för hushållen med drygt 2 miljarder kr. Med hänsyn till angelägenheten av att sänka marginalskatterna för de största grupperna heltidsarbetande föreslås i propositionen att skattesatsen sänks med 2—3 procentenheter i inkomstläget 48 000—75 000 kr. Vidare föreslås att den särskilda skattereduktionen höjs med 160 kr. till 560 kr. och inflationsskyddas.

De särskilda skattelättnaderna för folkpensionärer ökar också något, så att en minimipension förblir skattefri även under 1979. En annan åtgärd som föreslås är att avdraget för underhållsbidrag till barn höjs från 2 500 till högst 3 000 kr. per barn.

Till dessa och andra detaljer återkommer utskottet nedan.

I partimotionen 1978/79: 88 (m) med följdmotion 90 som hänvisats till utskottet stöder motionärerna propositionen men föreslår lättnader i marginalskatten med 1 procentenhet i det angränsande inkomstläget 75 000—90 000 kr.

Även i partimotionen 1978/79: 95 (c) delar man i stort sett bedömningarna i propositionen. Motionärerna anser dock att man genom lättnader av permanent karaktär försvårar möjligheten att genomföra kommunalekonomiska utredningens förslag och yrkar av denna anledning avslag på de föreslagna sänkningarna av marginalskatterna (yrkandet 1).

De förslag som läggs fram i s-motionen 1978/79: 117 är delvis avsedda att finansiera de höjningar av barnbidragen som motionärerna föreslår och innebär bl. a. att indexregleringen av skatteskalan slopas och att marginalskatten i 1978 års skala sänks med 2 procentenheter i inkomstskiktet 55 000—65 000 kr. Samtidigt konstrueras skattereduktionen om till en kommunalskattereduktion med 10 % av debiterad kommunalskatt, dock lägst 560 och högst 2 400 kr. (yrkandena 1 och 2).

Från vpk:s sida framställs i motionen 1978/79: 106 yrkanden om skyndsamt förslag från regeringen om slopande av indexregleringen av skatteskalan och om ytterligare skattereduktion med 1 000 kr. i inkomstskiktet 30 000—70 000 kr. med en avtrappning på 3,5—4 % för inkomster utanför detta inkomstskikt (yrkandena 1 och 2). De föreslår dessutom en tredje form av avdrag från skatten. Detta avdrag skall motsvara den del av kommunalskatten som belöper på en utdebitering över 29 kr. (yrkandet 3). Vidare har apk i motionen 1977/78: 1386 yrkandet 2 begärt en fördubbling av grundavdraget.

De olika förslagen medför ett skattebortfall inkomståret 1979 som uppgår för regeringsförslaget till 2 120 milj. kr., för m till 2 215 milj. kr., för c till 990 milj. kr. och för s till 1 990 milj. kr. Härifrån avgår höjningen av förmögenhetsskatten med 175 milj. kr., som dock ger resultat först under senare år. Vpk-förslaget kostar 3 150 milj. kr. om det genomförs fr. o. m. 1979.

Finansutskottet har i sitt betänkande FiU 1978/79: 10 funnit att det f. n. finns ett utrymme för att stimulera den privata konsumtionen med åtgärder av det slag som föreslås i propositionen och i de nämnda motionerna. Tillsammans med föreslagna höjningar av barnbidrag och bostadsbidrag ligger enligt finansutskottets uppfattning vpk-förslaget högt över den ram som utskottet ansett acceptabel från konjunkturpolitisk synpunkt. Övriga partiers alternativ ligger samtliga i stort inom den ram som finansutskottet angett. Socialdemokraternas förslag håller sig dock något i överkant. Förslaget från centerpartiet ligger vid den nedre gränsen, vilket enligt finansutskottet är otillräckligt för att uppnå den eftersträvade stimulansen av ekonomin.

I motionerna särskiljer sig två huvudlinjer. S och vpk vill ha en skatteskala som i kronor räknat är likadan år från år, om den inte — så som i

praktiken skett med allt tätare mellanrum — ändras genom särskilt beslut av riksdagen. M, c och fp utgår däremot i sina resonemang från en inflationsskyddad skala som automatiskt följer penningvärdeförändringarna genom att skiktgränserna i skalan uttrycks i en s. k. basenhet, som automatiskt räknas om årligen med hänsyn till penningvärdeförändringarna. Dessa grundläggande skillnader gör att man inte utan vidare kan överföra åtgärder inom det ena systemet till det andra. S har därför framställt ett andrahandsyrkande av innebörd bl. a. att de i motionen 1978/79: 117 angivna skiktgränserna skall räknas om till basenhet, om motionsyrkandet om slopat inflationsskydd inte skulle vinna bifall.

Utskottet vill till en början erinra om att skattesystemet under 1970-talet utsatts för allt större påfrestningar. Sett från den enskildes synpunkt har progressionen successivt skärpts genom påverkan av såväl statlig som kommunal inkomstskatt så att marginalskattesatserna blivit höga redan i mellaninkomstlägena. Det har blivit allt svårare för inkomsttagarna att genom löneförhandlingar eller egna insatser öka sin disponibla inkomst. För många inkomsttagare — inte minst för de lägre — uppkommer betydande marginaleffekter även genom avtrappning av inkomstprövade bidrag. Detta medför av flera skäl svåra återverkningar på hela samhällsekonomin. Det är bl. a. mot denna bakgrund man skall se riksdagens beslut förra året att i enlighet med skatteutredningens förslag införa inflationsskyddade skatteskalor.

Samtidigt har kostnadsutvecklingen inom stat och kommun ställt allt större krav på resurser för att finansiera växande anspråk särskilt inom den kommunala sektorn. Den snabba utvecklingen av de kommunala utdebiteringarna har medfört ett avsevärt skattetryck högt upp i inkomstlägena. Detta har inneburit inte endast väsentliga skärpningar av den totala skatten utan också av marginalskatterna. I propositionen räknar man nu med en genomsnittlig utdebitering av 29 kr. Det bör samtidigt framhållas att såväl utdebiteringen som skattekraften växlar avsevärt från kommun till kommun.

De utredningsförslag som f. n. övervägs inom budgetdepartementet innebär att åtgärder bör genomföras för att uppnå snara förbättringar i dessa hänseenden. Enligt utskottets uppfattning bör marginalskatterna på sikt sänkas, vilket också skatteutredningen föreslagit. Samtidigt är det av vikt att inte nu binda sig för skattelättnader av sådan omfattning att man försvårar genomförandet av kommunalekonomiska utredningens förslag. Som framhålls i motionen 1978/79: 94 innebär detta utredningsförslag en väsentligt utökad kommunal skatteutjämning och andra åtgärder för att skapa större rättvisa både mellan kommunerna inbördes och i fråga om kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. Detta återverkar i sin tur också på de kommunala utdebiteringarna och därmed på marginalskatten, något som kan skapa avsevärda lättnader i skattetrycket inte minst för de lägsta inkomsttagarna. Enligt utskottets uppfattning bör

åtgärder av detta slag prioriteras vid det fortsatta arbetet. Det är samtidigt av vikt att man inte nu vidtar alltför långtgående åtgärder som rubbar förutsättningarna för kommande ställningstaganden till dessa frågor under våren 1979.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att de ändringar som nu skall genomföras i fråga om beskattningen av privatpersoner bör begränsas till en uppräkning av skattereduktionen från 400 till 560 kr. med inflationsskydd för kommande år och till lättnader i den nuvarande skatteskalan med 1 procentenhet i skiktet 8—9 basenheter, 2 procentenheter i skikten 9—10 och 10—11 basenheter samt 1 procentenhet i skiktet 11—12 basenheter. Detta förslag, som medför skattebortfall på 590 milj. kr. jämfört med helt oförändrade regler, innebär att utskottet i övrigt avstyrker propositionen och motionerna i nyss angivna delar.

Beträffande den marginalskattespärr som föreslås i motionen 1978/79: 89 vill utskottet endast konstatera att frågan om en sådan spärr reservationsvis framförts i skatteutredningen och torde komma att tas upp i det fortsatta arbetet med dessa frågor. Med det anförda avstyrker utskottet motionen 1978/79: 89.

Den höjning av förmögenhetsskatten som föreslås i motionen 1978/79: 117 — yrkandet 5 — innebär en kraftig skärpning av skatterna på vissa förmögenheter men torde på grund av 80/85-procentspärren inte få någon verkan alls för den som har stor förmögenhet. Utskottet kan inte tillstyrka att förmögenhetsskatten ändras på detta sätt. Utskottet avstyrker således motionen1978/79: 117 yrkandet 5.

Folkpensionärernas beskattning

Enligt gällande bestämmelser är den som har folkpension och endast låg sidoinkomst i regel berättigad till extra avdrag vid inkomstbeskattningen. Detta avdrag bestäms så, att den som endast har grundpension och en sidoinkomst på f. n. högst 3 300 kr. inkl. pensionstillskott inte påförs beskattningsbar inkomst. Tillsammans med reglerna om särskild skattereduktion innebär detta att en folkpensionär vid sidan av grundpensionen kan ha en inkomst på drygt 4 400 kr. utan att beskattas. Om sidoinkomsten är högre än 3 300 kr. reduceras det extra avdraget med 40 % av det överstigande beloppet, så att skattelättnaderna helt upphör när inkomsten uppgår till drygt 40 000 kr.

Skatteutredningens förslag beträffande folkpensionärer innebär bl. a. att det extra avdraget justeras upp så att för år 1979 minimipensionsnivån liksom hittills blir helt skattebefriad. I propositionen biträder departementschefen detta förslag och föreslår att det extra avdraget höjs till 3 600 kr., vilket tillsammans med uppräkningen av den särskilda skattereduktionen medför att en sidoinkomst utöver grundpensionen på ca 4 900 kr. kommer att gå fri från skatt.

Motionen 1978/79: 106 innebär att folkpension och pensionstillskott

jämte en sidoinkomst på 1 000 kr. skall vara fri från skatt. Vidare yrkas i motionen 1977/78: 498 att folkpensionen skall vara skattefri, oavsett sidoinkomstens storlek.

Som framgår av remissbehandlingen av skatteutredningens betänkande råder bred enighet om att särskild hänsyn bör tas till situationen för folkpensionärer med små inkomster och att de lägsta pensionerna inte kan anses ge sådan skattekraft att beskattning bör ske enligt de vanliga reglerna. För en pensionär som har en sammanlagd inkomst som är jämförlig med vad en fulltidsarbetande inkomsttagare i aktiv ålder kan ha är det emellertid enligt utskottets uppfattning i allmänhet inte påkallat med särskilda skattelättnader. Som framhålls i propositionen bör frågan också ses mot bakgrund av andra faktorer, häribland den uppräkning av pensionstillskottet från 30 % till 45 % av basbeloppet som skall vara fullt genomförd den 1 juli 1981 för dem som inte har ATP eller har låg ATP. Vidare bör framhållas att inkomster vid sidan av folkpensionen kan ge upphov till kännbara marginaleffekter, eftersom såväl de kommunala bostadstilläggen som det extra avdraget påverkas härav. Denna effekt förstärks i takt med att det extra avdraget höjs.

Utskottet instämmer i departementschefens uppfattning att avvägningen av skattereglerna för folkpensionärer kräver ytterligare överväganden, särskilt med hänsyn till vissa tekniska ofullkomligheter som påtalats vid remissbehandlingen av utredningsförslaget, och att utgångspunkten för år 1979 bör vara att en folkpensionär med enbart ålderspension och pensionstillskott inte kommer att påföras skatt. Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen i denna del och avstyrker motionerna 1977/78: 498 och 1978/79: 106 yrkandet 5.

Som föreslås i propositionen bör ändringarna också föranleda en uppräkning av deklarationspliktsgränsen för folkpensionärer. Denna gräns blir med de grunder som anges i propositionen 16 000 kr. eller — om den skattskyldiges make uppburit folkpension — 13 800 kr. och således något lägre än som anges i propositionen.

Underhållsbidrag till barn

Avdrag medges för underhåll av icke hemmavarande barn under 18 år eller, om underhållet utgår på grund av dom, oavsett barnets ålder med högst 2 500 kr. per barn. I enlighet med skatteutredningens förslag förordas i propositionen att avdraget höjs till högst 3 000 kr. per barn med verkan fr. o. m. 1979 års taxering.

Vidare föreslås vissa ändringar av företrädesvis teknisk natur, bl. a. att avdrag medges även för belopp som tillgodoräknats den underhållsskyldige på grund av att barnet vistats hos honom. Vidare ändras åldersgränserna så att avdrag medges endast för vad som faktiskt utgivits intill dess barnet fyllt 18 år eller — om barnet går i skola — 21 år. Dessa förslag skall delvis ses mot bakgrund av de ändrade regler om underhåll till barn

och frånskild som lagts fram i propositionen 1978/79: 12 och som behandlas av lagutskottet i betänkandet LU 1978/79: 9.

I motionerna 1977/78: 507 och 958 yrkas en översyn av bestämmelserna för att göra underhållsbidraget helt avdragsgillt för den underhållsskyldige och skattepliktigt för vårdnadshavaren eller barnet. Den förstnämnda motionen syftar inte endast till att förbättra den underhållsskyldiges situation genom att uppnå lättnader i beskattningen utan också till att uppnå en bättre anpassning av bostadsbidrag till föräldrarnas ekonomiska situation.

Enighet råder om att många underhållsskyldiga befinner sig i en ekonomiskt svår situation, och de i propositionen framlagda förslagen — som utskottet tillstyrker — skall ses mot denna bakgrund. Utskottet vill samtidigt framhålla att begränsningarna i avdragsrätten har motiverats med att kostnader för barn i princip inte beaktas vid beskattningen och att avdragsrätten för den underhållsskyldige innebär att denne behandlas förmånligt vid beskattningen i jämförelse med de fullständiga familjerna. Utskottet instämmer i skatteutredningens uppfattning att underhållsbördan i första hand bör underlättas genom andra åtgärder än lättnader i beskattningen. Sådana åtgärder genomförs f. n. på grundval av den nyssnämnda propositionen 1978/79: 12, som bl. a. innebär att föräldrarnas underhållsplikt på ett annat sätt än hittills blir beroende av deras ekonomiska situation och barnets behov och att indexhöjningarna av underhållsbidragen i fortsättningen begränsas till 7/10 av höjningen av basbeloppet. Om barnet periodvis vistas hos den underhållsskyldige kan detta under vissa förutsättningar beaktas genom förhöjt bostadsbidrag, och nu tillkommer också att underhållsbidraget minskar i denna situation. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 1977/78: 507 och 958.

Arbetskläder

Kostnader för skyddsutrustning och vissa skyddskläder kan anses som avdragsgilla omkostnader vid beskattningen, medan däremot utgifter för arbetskläder i princip är att hänföra till ej avdragsgilla levnadskostnader. Enligt en provisorisk lagstiftning, som genomfördes 1975 och gäller vid 1976—1978 års taxeringar, är emellertid arbetstagare inom sådana yrkesgrupper som på grund av arbetets beskaffenhet vållas onormalt höga kostnader för arbetskläder, berättigade till ett schablonavdrag med 300 kr. enligt särskilda föreskrifter som utfärdas av riksskatteverket. Avsikten var att genom denna lagstiftning stimulera parterna på arbetsmarknaden till att under åren 1976—1978 träffa avtal om att arbetsgivarna skulle tillhandahålla skyddsutrustning och arbetskläder inom ramen för vad som gäller för skattefria beklädnadsförmåner m. m. av mindre värde.

Med hänvisning till att dessa frågor ännu inte fått sin lösning genom kollektivavtal och till att det fortfarande är önskvärt att så sker föreslås i propositionen att lagstiftningen förlängs ytterligare tre år.

Utskottet tillstyrker förslaget.

I motionen 1977/78: 944 yrkas en översyn av frågan vilka yrkesgrupper som bör omfattas av avdragsrätten. Motionären anför att det i allmänhet är svårt att erhålla avdrag för dem som inte är upptagna i riksskatteverkets förteckning över det 20-tal yrkesgrupper som bör komma i fråga för schablonavdraget och att detta upplevs som orättvist.

I RSV:s senaste föreskrifter i ämnet (RSV Dt 1977: 18) anförs att även andra arbetstagare än de som återfinns i förteckningen kan vara berättigade till avdrag. Förutsättningen är att de haft kostnader på minst 800 kr. för arbetskläder, beroende på att kläderna på grund av arbetets beskaffenhet utsätts för starkt slitage, kraftig nedsmutsning eller annars förbrukas ovanligt snabbt. Av föreskrifterna framgår att en tämligen restriktiv praxis bör iakttas när det gäller avdragsyrkanden från yrkesgrupper som inte finns med i förteckningen. Detta ligger också i linje med intentionerna i 1975 års lagstiftning. Utskottet vill dock framhålla att en jämförelse med RSV:s första föreskrifter i denna fråga visar att dessa numera byggts ut väsentligt och utskottet förutsätter att RSV liksom hittills fortlöpande ägnar uppmärksamhet åt frågan vilka grupper som lämpligen bör vara med i förteckningen. Med hänvisning härtill och till lagstiftningens provisoriska karaktär avstyrker utskottet motionen 1977/78: 944 i den mån den inte är tillgodosedd genom vad utskottet anfört.

I motionen 1977/78: 962 yrkas att egenföretagare skall jämställas med övriga förvärvsarbetande vid beräkning av avdrag för kostnader för arbetskläder.

Av vad som redan anförts framgår att såväl egenföretagare som anställda åtminstone i viss utsträckning är berättigade till avdrag för kostnader för skyddsutrustning och skyddskläder. Frågan om egenföretagarnas avdragsrätt för andra arbetskläder än skyddsutrustning och skyddskläder är på grund av sin anknytning till beskattningsreglerna om förmåner av mindre värde av mer generell räckvidd. En ökad likställighet mellan olika skattskyldiga i fråga om avdrag för arbetskläder bör — som utskottet framhöll i sitt betänkande SkU 1976/77: 37 — därför övervägas i samband med ställningstagandena till 1972 års skatteutrednings och företagsskatteberedningens förslag.

Med hänvisning härtill och till att giltighetstiden för de ifrågavarande reglerna om avdrag för kostnader för arbetskläder har begränsats t. o. m. 1981 års taxering avstyrker utskottet bifall till lagstiftningsyrkandet i motionen 1977/78: 962.

Skattesystemets utformning m. m.

Som framgår av vad utskottet anfört inledningsvis behandlas i detta betänkande ett flertal motioner som rör mer eller mindre långtgående reformer på skattelagstiftningens område. Hit hör yrkanden från vpk:s

sida i motionerna 1977/78: 235, 322 och 323, 1978/79: 5 (yrkandena 3 och 4) och 1978/79: 106 (yrkandet 4) att mervärdeskatteeffekten på livsmedel avskaffas och att riksdagen uttalar sig för en genomgripande skattereform som bl. a. skall omfatta övergång till produktionsbeskattning, en statskommunal enhetsskatt, skärpt progression, skatteskärpningar för kapital och kapitalvinster och genomgripande förändringar av avdragssystemet. Apk redovisar i motionerna 1977/78: 1386 (yrkandet 1) och 1978/79: 97 (yrkandena 1 och 2) ett liknande program men går ännu längre, bl. a. med krav på att helt avskaffa mervärdeskatten och införa skatt på lyxkonsumtion.

I motionen 1977/78: 971 yrkar Evert Svensson m. fl. (s) en utredning i syfte att sanera avdragsrätten. Mer begränsat innehåll har motionen 1977/78: 961 av Grethe Lundblad (s), som vill ha en skyndsam utredning i syfte att begränsa underskottsavdragen, och motionen 1977/78: 509 av Gördis Hörnlund m. fl. (s) som vill ha en omedelbar lagstiftning om förbud mot avdrag för kostnader för bankfack. I annan riktning går motionen 1977/78: 665 av Birgitta Rydle (m) som uttalar sig för att avdragsgränser m. m. räknas upp med hänsyn till inträffade penningvärdeförändringar.

Med anledning av dessa olika yrkanden vill utskottet nu liksom vid tidigare års behandling av motsvarande krav framhålla att samtliga de frågor som tas upp i motionerna ingår i de problemkomplex som nu slutbehandlats av skatteutredningarna och som inom kort kommer att redovisas för riksdagen. Syftet med motionerna torde vara att åstadkomma standardförbättringar för stora grupper bl. a. genom sänkningar av de indirekta skatterna. Utskottet vill erinra om att utrymmet för standardförbättringar knappast kan antas öka genom åtgärder av denna art. Som framgår av skatteutredningens betänkande torde f. ö. en fortsatt subventionering av baslivsmedel vara ett från flera synpunkter överlägset alternativ till en differentierad mervärdeskatt.

En av skatteutredningens huvuduppgifter har varit att göra en genomgripande översyn av avdragsreglerna. Utredningen har också riktat åtskillig kritik mot reglerna men har inte funnit någon enkel metod att lösa de problem som onekligen finns. Forceringen av slutarbetet gjorde också att det inte blev möjligt att komma fram till konkreta förslag till ändrad lagstiftning. Enligt utredningens uppfattning borde det dock vara möjligt för en utredning, som har att direkt inrikta sig på att föreslå regler i detta avseende, att efter något års arbete lägga fram förslag i fråga om underskottsavdragen.

Utskottet instämmer i utredningens uppfattning att en särskild utredning bör komma till stånd angående avdragsreglerna och anser att en sådan utredning bör kunna ta upp samtliga avdragsfrågor som behandlas i motionerna.

Det kan förutsättas att dessa frågor kommer att tas upp av regeringen

utan särskild framställning från riksdagen. Utskottet anser därför att någon åtgärd inte påkallas med anledning av motionerna, som delvis kan anses tillgodosedda genom vad utskottet anfört.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motionerna 1977/78: 235, 322, 323, 509, 665, 961, 971 och 1386 yrkandet 1, motionen 1978/79: 5 yrkandena 3 och 4, 1978/79: 97 yrkandena 1 och 2 samt motionen 1978/79: 106 yrkandet 4.

Daniel Tarschys (fp) yrkar i motionen 1977/78: 974 att problemet skatter och inflation skall utredas i syfte att eliminera inflationens fördelningspolitiska effekter. Vidare yrkas i motionen 1977/78: 953 av Nils Hörberg (fp) att riksdagen begär en samordning av skatte-, bidrags- och socialförsäkringssystemen i samband med en kommande skattereform och i motionen 1977/78: 1459 av Per-Eric Ringaby (m) att stödet till barnfamiljerna ses över i syfte att lindra marginaleffekterna.

De frågor som diskuteras i dessa motioner har även de ingått som väsentliga delar av skatteutredningens uppdrag.

Beträffande den förstnämnda motionen kan erinras om att utredningen rekommenderar att inflationens inverkan på skattesystemet blir föremål för en särskild utredning.

Helt andra frågor tas upp i de båda sistnämnda motionerna, nämligen de kraftiga marginaleffekterna för barnfamiljer med bostadsbidrag. Utskottet har redan i början av detta betänkande uttalat att dessa marginaleffekter är besvärande. Enligt utskottets uppfattning bör hithörande frågor ägnas fortlöpande uppmärksamhet och beaktas i samband med de kommande ställningstagandena till utredningsförslagen.

Av det anförda framgår att det f. n. inte kan anses motiverat med någon särskild framställning från riksdagens sida i nu behandlade frågor, varför utskottet avstyrker motionen 1977/78: 974 och motionerna 1977/78: 953 och 1459.

Stimulans av näringslivets investeringar m. m.

I propositionen framhålls att näringslivets investeringar i såväl maskiner som byggnader och anläggningar under de senaste åren sjunkit till en mycket låg nivå men att förutsättningarna för en investeringsuppgång successivt förbättras. För att inte dessa förutsättningar skall ändras föreslås i propositionen att giltighetstiden för det särskilda investeringsavdraget och det statliga investeringsbidraget för maskininvesteringar förlängs med ett år fram till utgången av år 1979. Med hänsyn till behovet att stimulera även näringslivets byggnadsinvesteringar föreslås också ett nytt särskilt byggnadsinvesteringsavdrag vid den statliga taxeringen. De nu nämnda stimulansåtgärderna kommer i det följande att behandlas var för sig. I propositionen behandlas också några frågor av företrädesvis teknisk natur rörande investeringsfonderna för konjunkturutjämning.

För att underlätta företagens möjligheter att anskaffa riskvilligt kapital föreslås dessutom vissa ändringar i de s. k. Annell-reglerna. Förslaget innebär i denna del att företagens möjligheter till avdrag för utdelning på nyemitterat aktiekapital utökas och att företagen får större möjlighet att efter eget val fördela beloppet på olika år.

Utskottet konstaterar att bred enighet råder om att det i rådande läge är angeläget att stimulera industriinvesteringarna och företagens kapitalanskaffning på sätt som föreslås i propositionen. I vpk-motionen 1978/79: 106 yrkas däremot att propositionen avslås i dessa delar, frånsett investeringsfonderna, samt att lagstiftningen om investeringsavdrag och investeringsbidrag för maskininvesteringar och bestämmelserna om Annell-avdraget upphävs (yrkandena 6—9). Motionärerna anser att ett permanentat system med stimulanser av investeringar inte får någon konjunkturpolitisk effekt utan endast leder till en enligt deras mening ej acceptabel förmögenhetstillväxt hos företagen och andra snedvridningar.

I viss utsträckning mister stimulanser av ifrågavarande slag sin effekt om de förlängs år efter år. Som framhålls i propositionen råder emellertid allmän enighet om att industriinvesteringarna bör öka, och i detta läge kan det inte vara rimligt att genom skattepolitiska åtgärder försämra villkoren för investeringar. Gjorda undersökningar från tidigare år visar också att investeringsavdragen för maskinanskaffning har varit väl ägnade att tillgodose sitt syfte. F. n. har emellertid industrins investeringar minskat med 1/3 från den nivå som uppnåddes 1975—1976, en utveckling som är oroande. Bred enighet råder om att alla möjligheter måste tas till vara för att få upp investeringarna till en mer godtagbar nivå. Det bör också framhållas att en fortsatt utbyggnad av en konkurrenskraftig industri är en grundläggande förutsättning för välståndsutvecklingen.

Utskottet instämmer således i de bedömningar som ligger till grund för propositionen i dessa delar men återkommer i det följande till vissa detaljfrågor. Med det anförda avstyrker utskottet motionen 1978/79: 106 yrkandena 6—9.

Investeringsavdrag och investeringsbidrag för maskinanskaffningar

Investeringsavdraget och investeringsbidraget för maskininvesteringar infördes 1975 och giltighetstiden har förlängts i olika omgångar. F. n. gäller att dessa stödformer upphör den 31 december 1978.

Stödet utgår för nyinvesteringar i maskiner och andra inventarier som är avsedda för stadigvarande bruk i rörelse, jordbruk eller skogsbruk. Från denna regel gäller vissa undantag. Något stöd utgår t. ex. numera inte för motordrivna fordon.

Investeringsavdraget medges vid taxeringen till statlig inkomstskatt och utgör 25 % av anskaffnings- eller tillverkningskostnaden. Bidraget — som är skattefritt — uppgår till 10 % av anskaffnings- eller tillverk-

ningskostnaden och utgår till företag som inte kan utnyttja investeringsavdraget. Bidraget får inte beräknas på en högre anskaffnings- eller tillverkningskostnad än 500 000 kr. för varje beskattningsår. Avdrag och bidrag kan inte utgå samtidigt.

Som villkor för att kunna utnyttja avdrag eller bidrag gäller f. n. bl. a. att leverans måste ha verkställts före utgången av år 1978.

I propositionen föreslås — som redan nämnts — att tiden för utnyttjande av det nuvarande stödet för maskininvesteringarna förlängs med ett år t. o. m. utgången av år 1979. Nuvarande procentsatser, dvs. 25 % för avdraget och 10 % för bidraget, bör enligt propositionen bibehållas. Kontorsmöbler och föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler, t. ex. tavlor, mattor och draperier, undantas dock, eftersom sådana investeringar enligt departementschefens uppfattning inte kan sägas vara direkt ägnade att öka produktionskapaciteten inom näringslivet.

I motionen 1978/79: 102 yrkas att även taxibilar skall omfattas av lagstiftningen och till stöd härför åberopas minskad lönsamhet i taxirörelsen.

Motorfordon undantogs generellt från ifrågavarande regler 1977. Som skäl härför åberopades att stimulanserna lett till besvärande snedvridningseffekter inom motorbranschen i form av konstlade omkastningar i efterfrågan med påfrestningar på sysselsättningen och överlager av begagnade fordon. Eftersom systemet främst var avsett som stöd åt sådana investeringar som leder till höjningar av industrins produktionskapacitet genomfördes det nu ifrågavarande undantaget för motorfordon. Att nu återinföra stimulanser av detta slag och då enbart för taxibilar bör enligt utskottets uppfattning inte komma i fråga. Utskottet avstyrker således motionen 1978/79: 102.

Yrkanden om att kontorsmöbler fortfarande skall omfattas av lagstiftningen framställs i motionerna 1978/79: 117 (yrkandet 3) och i motionen 1978/79: 104. Yrkandena motiveras med att möbelindustrin f. n. befinner sig i ett ansträngt läge och att nyinvesteringar i maskiner och byggnader även kräver kontorsutrustning. Det åberopas också att utrustning för kontor har ett tämligen lågt importinnehåll, varför ett bibehållande av investeringsstimulansen skulle kunna utgöra ett värdefullt stöd för branschen.

Enligt utskottets uppfattning innehåller propositionen inte tillräckliga skäl för att nu utesluta kontorsmöbler från systemet. Utskottet tillstyrker således motionerna 1978/79: 104 och 117 yrkandet 3 och avstyrker propositionen i motsvarande del.

Byggnadsinvesteringar

Det byggnadsinvesteringsavdrag som föreslås i propositionen innebär att avdrag medges vid taxeringen till statlig inkomstskatt med 10 % av

kostnaderna för ny-, till- eller ombyggnad av fastighet i rörelse, jordbruk eller skogsbruk. Som förutsättning för att avdrag skall kunna medges gäller enligt förslaget att kostnaderna nedläggs under perioden oktober 1978—31 mars 1980. Avdrag medges endast för sådana byggnadsarbeten som igångsätts under denna period och före den 30 september 1979.

Från dessa bestämmelser bör enligt propositionen undantas lokaler för bostadsändamål, bensinstationer, parkeringshus eller parkeringsanläggningar, butiks- och kontorslokaler, banklokaler, hotell- eller restauranglokaler och andra samlingslokaler m. m. och idrottsanläggningar.

Den föreslagna lagstiftningen överensstämmer i huvudsak med det investeringsavdrag för byggnadsinvesteringar som gällde under tiden 1 november 1972—31 december 1973.

Med de förslag som läggs fram i propositionen är motionen 1978/79: 2 yrkandet 4 i denna del tillgodosedd.

I motionen 1978/79: 115 yrkas att hotell och restauranglokaler skall omfattas av bestämmelserna. Som skäl härför åberopar motionärerna de ekonomiska svårigheter som belastar branschen och att en utbyggnad och förnyelse av hotell och restauranger är en nödvändig förutsättning för att utveckla turismen.

Avsikten med investeringsavdraget är framför allt att främja industrins investeringar. Enligt utskottets uppfattning finns det inte tillräckliga skäl att behandla hotell och restauranger på annat sätt än de andra byggnader för jämförliga ändamål som inte heller omfattas av lagstiftningen. Utskottet avstyrker således motionen 1978/79: 115.

Svenska byggnadsentreprenörföreningen framhåller i skrivelse till utskottet att avdragsreglerna bör vara så vidsträckta som möjligt och utformas så att avdrag kan medges oavsett om byggnadsinvesteringarna avser byggnad för eget bruk eller byggnad för uthyrning.

Utskottet delar föreningens uppfattning att man bör undvika de snedvridande effekter som förslaget i propositionen kan medföra till nackdel för den som hyr ut fastighet. I enlighet härmed förordar utskottet en ändring av 1 § förslaget till lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten.

I motionen 1978/79: 103 yrkas att statligt investeringsavdrag skall kunna utgå i fall där det föreslagna investeringsavdraget för byggnadsinvesteringar inte kunnat utnyttjas. Motionärerna anför att en sådan ordning tillämpas i fråga om maskininvesteringar och att systemet där fungerat bra. De åberopar flera skäl för att motsvarande bör gälla på byggnadssidan.

Utskottet instämmer i motionärernas uppfattning att företag, som inte kan utnyttja avdragsrätten för byggnadsinvesteringar, bör kunna erhålla ett särskilt investeringsbidrag för byggnadsarbeten. Bidraget bör beräknas till 4 % av kostnaderna, om de inte varit alltför obetydliga. Kostnaden för ett och samma byggnadsarbete bör ha uppgått till minst 10 000

kr. under året. Utskottet föreslår också en maximering av innebörd att bidrag skall kunna utgå för en anskaffnings- eller tillverkningskostnad av högst 1 milj. kr. om året. De närmare förutsättningarna för att bidrag skall kunna utgå framgår av särskilda lagregler som utskottet låtit utarbeta efter mönster av lagstiftningen om statligt investeringsbidrag för inventaricanskaffning och den i propositionen föreslagna lagen om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten.

Investeringsfonder

Beträffande investeringsfonderna för konjunkturutjämning föreslås i propositionen vissa ändringar av företrädesvis teknisk natur. Så förordas bl. a. att skillnaden i vissa hänseenden mellan olika former av tillstånd i lagstiftningen slopas. Vidare kan nämnas att tillstånd att ta framtida fondavsättningar i anspråk för kostnader som uppkommit före avsättningen skall kunna lämnas på ett annat sätt än hittills.

Regeringens praxis i fråga om tillstånd att utnyttja investeringsfonderna är restriktiv när det gäller investeringar för vilka bidrag utgått genom regionalpolitiska styrmedel. Denna fråga tas upp i motionen 1978/79: 95, yrkandet 2, där motionärerna hemställer att riksdagen som sin mening ger till känna att investeringsfonderna bör kunna utnyttjas samtidigt med andra, regionalpolitiska medel.

Utskottet vill framhålla, att investeringsfondslagstiftningen inte innehåller något hinder mot att tillstånd lämnas till att fondmedel tas i anspråk samtidigt som annat stöd utgår för de investeringar som är i fråga. Utskottet har för sin del inte något att erinra mot att så sker men vill framhålla att det givetvis bör ankomma på regeringen att bedöma denna fråga i det enskilda fallet. Även om tillståndsgivningen inte är något som direkt ingår i skatteutskottets ämnesområde vill utskottet som sin mening uttala, att frågan givetvis bör kunna bedömas med hänsyn till det totala stöd som enligt regeringens uppfattning bör utgå i det aktuella fallet. I den mån motionen inte härigenom är besvarad avstyrker utskottet densamma.

Annell-lagstiftningen

Enligt de principer som gäller för företagsbeskattningen är avdrag i allmänhet inte medgivet för utdelning på aktier. Avdrag medges dock för utdelning på aktier som emitterats efter den 30 juni 1966 med högst 5 % av aktiekapitalet. Avdrag får medges under sammanlagt högst 10 år under en 15-årsperiod, och det sammanlagda avdraget får uppgå till högst 50 % av detta aktiekapital.

I propositionen föreslås att avdragsgränsen höjs till 10 % per år under en 20-årsperiod. Avdraget förstärks också på det sättet att den sammanlagda avdragssumman får bli 100 % av aktiekapitalet. Avsikten är att de nya reglerna skall tillämpas i fråga om aktiekapital som emitteras efter årsskiftet 1978/79.

I motionen 1978/79: 117, yrkandet 4, begärs att avdragsrätten begränsas till högst 6 % av aktiekapitalet om året under sammanlagt 16 år. Yrkandet motiveras med att möjligheterna till resultatutjämning enligt motionärernas uppfattning annars blir för stora.

Utskottet finner för sin del att det enbart är till fördel om ett företag, som under en tid vill begränsa utdelningen till aktieägarna, skall kunna göra detta utan att komma i sådana svårigheter som blir följden av förslaget i motionen. Utskottet avstyrker därför densamma och tillstyrker propositionen i nu ifrågavarande del.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande skattereduktion för beskattningsåret 1979 med 560 kr.*

att riksdagen bifaller propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 i denna del;

2. *beträffande inflationsskydd för skatteskala och skattereduktion*

att riksdagen avslår motionerna 1978/79: 117 yrkandet 1 i denna del och 1978/79: 106 yrkandet 1 samt bifaller propositionen i denna del;

3. *beträffande skatteskala och kommunalskattereduktion*

att riksdagen med avslag på propositionen i denna del och på motionerna 1978/79: 90, 1978/79: 95 yrkandet 1, 1978/79: 106 yrkandet 3 och 1978/79: 117 yrkandet 1 i denna del och yrkandet 2 samt med anledning av vad utskottet i betänkandet anfört beslutar att skatteskalan skall ha den utformning utskottet förordat;

4. *beträffande ytterligare skattereduktion*

att riksdagen avslår motionen 1978/79: 106 yrkandet 2;

5. *beträffande grundavdraget*

att riksdagen avslår motionen 1977/78: 1386 yrkandet 2;

6. *beträffande marginalskattespärr*

att riksdagen avslår motionen 1978/79: 89;

7. *beträffande skärpt förmögenhetsskatt*

att riksdagen avslår motionen 1978/79: 117 yrkandet 5;

8. *beträffande underhållsbidrag till barn*

att riksdagen

a) bifaller propositionen i denna del,

b) avslår motionen 1977/78: 507,

c) avslår motionen 1977/78: 958;

9. *beträffande arbetskläder*

att riksdagen

a) bifaller propositionen i denna del,

b) avslår motionen 1977/78: 944,
c) avslår motionen 1977/78: 962;

10. *beträffande folkpensionärer*
att riksdagen med avslag på motionerna 1977/78: 498 och 1978/79: 106 yrkandet 5 bifaller propositionen i denna del;

11. *beträffande behovet av investeringsfrämjande åtgärder m. m.*
att riksdagen med anledning av motionen 1978/79: 2 yrkandet 4 och propositionen i denna del samt med avslag på motionen 1978/79: 106 yrkandena 6—9 godtar vad utskottet förordat i denna del;

12. *beträffande maskininvesteringar m. m.*
att riksdagen
a) i fråga om bilar avslår motionen 1978/79: 102,
b) i fråga om kontorsmöbler med avslag på propositionen i denna del bifaller motionerna 1978/79: 104 och 117 yrkandet 3,
c) i övrigt bifaller propositionen i denna del samt avslår motionen 1978/79: 2 yrkandet 4 i denna del i den mån den inte är besvarad;

13. *beträffande byggnadsinvesteringsavdrag*
att riksdagen
a) i fråga om hotell m. m. avslår motionen 1978/79: 115,
b) i fråga om uthyrda byggnader bifaller vad utskottet i betänkandet förordat,
c) i övrigt bifaller propositionen i denna del med den ändring utskottet i betänkandet förordat samt avslår motionen 1978/79: 2 yrkandet 4 i denna del i den mån den inte är besvarad;

14. *beträffande byggnadsinvesteringsbidrag*
att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 103 godtar vad utskottet förordat i denna fråga;

15. *beträffande investeringsfonder*
att riksdagen
a) bifaller propositionen;
b) avslår motionen 1978/79: 95 yrkandet 2 i den mån den inte är tillgodosedd genom vad utskottet i betänkandet anfört;

16. *beträffande Annell-lagstiftningen*
att riksdagen avslår motionen 1978/79: 117 yrkandet 4 och bifaller propositionen i denna del;

17. *beträffande skattesystemets utformning m. m.*
att riksdagen avslår följande motioner, nämligen
a) motionen 1977/78: 235,
b) motionen 1977/78: 322,
c) motionen 1977/78: 323,
d) motionen 1977/78: 509,
e) motionen 1977/78: 665,

f) motionen 1977/78: 953,
g) motionen 1977/78: 961,
h) motionen 1977/78: 971,
i) motionen 1977/78: 974,
j) motionen 1977/78: 1386 yrkandet 1,
k) motionen 1977/78: 1459,
l) motionen 1978/79: 5 yrkandena 3 och 4,
m) motionen 1978/79: 97 yrkandena 1 och 2,
n) motionen 1978/79: 106 yrkandet 4;

18. *beträffande författningsförslagen*

att riksdagen med anledning av vad utskottet ovan hemställt och i betänkandet anfört

A. antar vid propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 och propositionen 1978/79: 56 fogade, här ovan s. 3—26 återgivna förslag till

1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt med den ändring att 10 § 1 mom. erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

10 §

1 mom. Statlig inkomstskatt — — — angivna grundbelopp.
Grundbeloppet utgör:
när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt;
2 procent av den beskattningsbara inkomsten;
när beskattningsbar inkomst överstiger

3	men	icke	5	basenheter:	grundbeloppet för	3	basenheter och	4	%	av	återstoden;
5	”	”	6	”	:	”	”	5	”	”	8	%	”	”	;
6	”	”	7	”	:	”	”	6	”	”	*13*	%	”	”	;
7	”	”	8	”	:	”	”	7	”	”	16	%	”	”	;
8	”	”	9	”	:	”	”	8	”	”	*19*	%	”	”	;
9	”	”	10	”	:	”	”	9	”	”	*24*	%	”	”	;
10	”	”	11	”	:	”	”	10	”	”	*28*	%	”	”	;
11	”	”	12	”	:	”	”	11	”	”	*31*	%	”	”	;
12	”	”	13	”	:	”	”	12	”	”	*33*	%	”	”	;
13	”	”	14	”	:	”	”	13	”	”	40	%	”	”	;
14	”	”	16	”	:	”	”	14	”	”	45	%	”	”	;
16	”	”	20	”	:	”	”	16	”	”	49	%	”	”	;
20	”	”	30	”	:	”	”	20	”	”	53	%	”	”	;
30	basenheter					”	”	30	”	”	58	%	”	”	.

Ändå att — — — — — — denna inkomstdel.
Med familjestiftelse — — — — — — ekonomiska intressen.

Utskottets förslag

10 §

1 mom. Statlig inkomstskatt — — — angivna grundbelopp.
Grundbeloppet utgör:
när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen

(1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt;

2 procent av den beskattningsbara inkomsten;
när beskattningsbar inkomst överstiger

3	men icke	5	basenheter:	grundbeloppet för	3	basenheter och	4	%	av	återstoden;
5	”	”	6	”	:	”	”	5	”	”	8	%	”	”	;
6	”	”	7	”	:	”	”	6	”	”	13	%	”	”	;
7	”	”	8	”	:	”	”	7	”	”	16	%	”	”	;
8	”	”	9	”	:	”	”	8	”	”	*20*	%	”	”	;
9	”	”	10	”	:	”	”	9	”	”	*25*	%	”	”	;
10	”	”	11	”	:	”	”	10	”	”	*29*	%	”	”	;
11	”	”	12	”	:	”	”	11	”	”	*33*	%	”	”	;
12	”	”	13	”	:	”	”	12	”	”	*35*	%	”	”	;
13	”	”	14	”	:	”	”	13	”	”	40	%	”	”	;
14	”	”	16	”	:	”	”	14	”	”	45	%	”	”	;
16	”	”	20	”	:	”	”	16	”	”	49	%	”	”	;
20	”	”	30	”	:	”	”	20	”	”	53	%	”	”	;
30	basenheter					”	”	30	”	”	58	%	”	”	.

Ändå att — — — — — — denna inkomstdel.
Med familjestiftelse — — — — — — ekonomiska intressen.

2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623) med den ändring att 22 § 3 mom. erhåller följande såsom *utskottets förslag* betecknade lydelse:

Regeringens förslag	*Utskottets förslag*
22 §	
3 m o m. Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst *16 400* kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst *14 200* kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.	3 m o m. Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst *16 000* kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst *13 800* kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.

Bestämmelserna i — — — — — — avser förmögenhet.

4. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
5. lag om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt med den ändring att 3 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag *Utskottets förslag*

3 §

Särskilt investeringsavdrag åtnjutes icke för följande inventarier, nämligen

inventarier med — — — — — — eller uthyrningsrörelse,

efter utgången av år 1978 levererade *kontorsmöbler och* föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

efter utgången av år 1978 levererade föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

inventarier som den — — — minst 10 000 kronor.
Har personbilar — — — januari 1978.
Föreligger synnerliga — — — av anskaffningskostnaden.
Föreligger särskilda — — — icke föras.
För inventarier — — — oktober 1975.

6. lag om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning med den ändring att 3 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag *Utskottets förslag*

3 §

Investeringsbidrag utgår icke för följande inventarier, nämligen
inventarier med — — — eller uthyrningsrörelse,

efter utgången av år 1978 levererade *kontorsmöbler och* föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

efter utgången av år 1978 levererade föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler,

inventarier som näringsidkaren — — — minst 10 000 kronor.
Har personbilar — — — januari 1978.
Föreligger synnerliga — — — av anskaffningskostnaden.
Föreligger särskilda — — — begagnade inventarier.
För inventarier — — — oktober 1975.

7. lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten med den ändring att 1 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag *Utskottets förslag*

1 §

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 1 oktober 1978—den 30 september 1979 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid

Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 1 oktober 1978—den 30 september 1979 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, får vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta särskilt investeringsavdrag vid be-

beräkningen av nettointäkten av förvärvskällan enligt bestämmelserna i denna lag.

räkningen av nettointäkten av förvärvskällan enligt bestämmelserna i denna lag. *Investeringsavdrag får vidare åtnjutas vid beräkning av nettointäkt av annan fastighet om fastighetsägaren under nämnda period igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet som är avsedd att användas i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren.*

Byggnadsarbete anses — — — på arbetsplatsen.

8. lag om ändring i lagen (1978: 401) om exportkreditstöd,
9. lag om ändring i förordningen (1947: 174) om investeringsfonder,
10. lag om ändring i lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning,
11. lag om ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning,

B. antar följande förslag till

Lag om statligt investeringsbidrag för vissa byggnadsarbeten

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Fysisk eller juridisk person, som driver rörelse, jordbruk eller skogsbruk och som under perioden den 1 oktober 1978—den 30 september 1979 igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet för användning i förvärvskällan, äger efter ansökan erhålla statligt investeringsbidrag enligt bestämmelserna i denna lag. Investeringsbidrag får vidare åtnjutas av fastighetsägare såvida denne under nämnda period igångsätter ny-, till- eller ombyggnad på fastighet som är avsedd att användas i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren.

Byggnadsarbete anses igångsatt när det har påbörjats på arbetsplatsen.

Investeringsbidrag enligt denna lag räknas inte som skattepliktig inkomst enligt kommunalskattelagen (1928: 370) och lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt.

2 § Investeringsbidrag får inte utgå om näringsidkaren för beskattningsår under den period som anges i 1 § kunnat helt utnyttja avdrag enligt lagen (1978: 000) om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten. Investeringsbidrag får heller inte utgå, om näringsidkaren för beskattningsåret helt eller delvis har åtnjutit avdrag som nyss nämnts. Bedömningen av frågan huruvida nämnda avdrag kunnat utnyttjas eller har åtnjutits får grundas på taxeringsnämndens beslut.

Investeringsbidrag utgör fyra procent av sådan kostnad för byggnadsarbete enligt 1 § första stycket som nedläggs under perioden den 1 oktober 1978—den 31 mars 1980. Kostnad anses nedlagd under denna period om den avser arbete som har utförts på byggnad och material som har fogats in i byggnad under perioden.

Har statsbidrag utgått för byggnadsarbetet beräknas investeringsbidraget på den del av kostnaden som inte täcks av statsbidraget.

Investeringsbidrag utgår för det beskattningsår under vilket kostnad för byggnadsarbetet har nedlagts. Det kan utgå för högst tre beskattningsår och får inte beräknas på högre anskaffnings- eller tillverkningskostnad än 1 000 000 kronor för varje beskattningsår.

3 § Investeringsbidrag utgår inte för kostnader till den del de avser
lokaler avsedda för bostadsändamål,
bensinstation, parkeringshus eller parkeringsanläggning,
butiks-, kontors-, bank-, hotell- eller restauranglokaler,
samlingslokaler eller nöjeslokaler,
sporthall eller annan idrottsanläggning.

Investeringsbidrag utgår endast om den kostnad under beskattningsåret som skall ligga till grund för beräkning av bidraget för ett och samma byggnadsarbete har uppgått till minst 10 000 kronor.

4 § Ansökan om investeringsbidrag skall göras skriftligen och prövas av riksskatteverket. Ansökningshandlingen, som skall avges på heder och samvete, skall inges senast en månad efter det taxeringen för beskattningsåret vunnit laga kraft.

Sökanden skall skriftligen medge att riksskatteverket får granska sökandens räkenskaper och inhämta de uppgifter ur sökandens självdeklaration som behövs för tillämpningen av denna lag.

Investeringsbidrag utgår endast om sökanden företer tillfredsställande utredning, om förhållande som avses i 2 § första stycket samt om den byggnadskostnad som skall ligga till grund för beräkningen av bidraget.

Har sökanden inte lämnat medgivande som avses i andra stycket skall ansökan avslås.

5 § I fråga om handelsbolag eller enkelt bolag beräknas investeringsbidrag för bolaget.

6 § Efter beslut om investeringsbidrag skall riksskatteverket verkställa utbetalning i enlighet med beslutet.

Riksskatteverket skall omedelbart efter det att beslut i fråga om investeringsbidrag har meddelats lämna uppgift härom till länsstyrelsen i sökandens hemortskommun.

7 § Talan mot riksskatteverkets beslut enligt denna lag föres hos regeringen genom besvär.

8 § Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om utbetalning av investeringsbidrag avgivit handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder utbetalning med för högt belopp är skyldig att till statsverket återbetala vad han har erhållit för mycket.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 7 december 1978

På skatteutskottets vägnar
ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), andre vice talmannen Tage Magnusson (m), Alvar Andersson (c), Valter Kristenson (s), Stig Josefson (c), Tage Johansson (s), Nils Hörberg (fp), Rune Carlstein (s), Tage Sundkvist (c), Olle Westberg i Hofors (s), Hagar Normark (s), Johan Olsson (c), Curt Boström (s), Holger Bergqvist (fp) och Bo Lundgren (m).

Reservationer

beträffande motiveringen till utskottets hemställan vid momenten 1—5

1. av andre vice talmannen Tage Magnusson (m) och Bo Lundgren (m), som ansett att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 37 med "De utredningsförslag" och slutar på s. 38 med "våren 1979" bort ha följande lydelse:

De problem som det växande kommunala skattetrycket skapar måste i främsta rummet angripas genom en dämpning av den kommunala sektorns expansion. 1974—1977 ökade den kommunala konsumtionen med inte mindre än 5,3 procent per år. Det är nödvändigt att under de kommande åren få en väsentligt mindre ökningstakt såsom bl. a. framgår av 1978 års långtidsutrednings nyligen redovisade beräkningar. I första hand bör man söka uppnå denna återhållsamhet genom frivilliga överenskommelser mellan staten och kommunerna. Om detta emellertid inte leder till avsett resultat måste lagstiftning om kommunalt skattetak övervägas.

Inom regeringskansliet övervägs f. n. kommunalekonomiska utredningens förslag om bl. a. ökad kommunal utjämning. Utskottet kan självfallet inte nu binda sig för omfattningen av sådana utjämningsåtgärder men vill understryka att vad som härvidlag kan bli aktuellt inte får sättas i ett motsatsförhållande till en politik syftande till en planmässig nedjustering av marginalskatterna i den statliga skatteskalan.

De nuvarande orimligt höga marginalskatterna hämmar lusten till arbete, initiativ och företagande. De undergräver dessutom på ett allvarligt sätt skattemoralen i det svenska samhället. Den borgerliga trepartiregeringens politik syftande till sänkta marginalskatter måste fullföljas och ha prioritet i det fortsatta skattepolitiska reformarbetet.

2. *beträffande inflationsskydd för skatteskala och skattereduktion*
av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carl-

stein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som

dels anfört följande:

Under hösten 1977 beslöt riksdagen att de statliga skatteskalorna fr. o. m. 1978 skall vara indexreglerade. Detta innebär bl. a. att skiktgränserna i inkomstskattelagen skulle uttryckas i en basenhet, vilken under 1978 uppgick till 5 000 kr. Denna basenhet skulle sedan med en viss fördröjning åtfölja utvecklingen av konsumentprisindexet rensad från förändringar i uttaget av mervärdeskatt.

De erfarenheter som nu kunnat göras av hur indexregleringen utfallit för 1979 visar klart att systemet inte kunnat skapa ett rättvist inflationsskydd av skatteskalan. Det ger för detta år en överkompensation för de högre inkomsttagarna som mot bakgrund av låginkomsttagarnas mycket pressade situation under 1977 och 1978 ter sig utmanande. I stället för att lägga grunden för en lugn avtalsrörelse kommer indexregleringens utfall för 1979 att skapa svårigheter på avtalsområdet.

I den socialdemokratiska partimotionen 1977/78: 41 med anledning av propositionen 1977/78: 49 om inflationsskydd för inkomstskatteskalan, m. m. utvecklas en rad principiella argument mot det av den dåvarande borgerliga regeringen föreslagna systemet för indexreglering. Det skulle komma att medföra en skärpning av de fördelningspolitiska orättvisorna till följd av bl. a. att systemet inte tog någon hänsyn till att inflationen slår hårdare mot de lägre inkomsttagarna och att högre inkomsttagare har större möjligheter att genom t. ex. ett värdesäkert sparande skydda sig mot inflationens verkningar.

Systemet medförde även risker för att inflationen skulle komma att påskyndas. Det skapade även svårigheter för en effektiv stabiliseringspolitik och ledde till en fortgående försvagning av statsfinanserna. I stället föreslogs i denna motion att inflationsskyddet av de statliga skatteskalorna skulle åstadkommas genom regelbundet återkommande skatteomläggningar som då kan utformas med hänsyn både till de fördelningspolitiska kraven och den från tid till annan varierande konjunkturpolitiska situationen. Inte minst viktigt är att utforma inflationsskyddet så att avtalsrörelserna underlättas och så att en effektiv kamp mot inflationen kan föras.

Erfarenheterna från utfallet för 1979 understryker ytterligare att systemet med det snaraste bör bringas att upphöra. Vi föreslår därför att lagen om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt (SFS 1977: 1071) upphävs. Inkomstgränserna i 10 § lagen om statlig inkomstskatt uttrycks i de krontalsbelopp som gällt under 1978, men i fråga om skalorna återkommer vi i reservation 3. Vidare bör den särskilda skattereduktionens belopp 560 kr. i princip uttryckas i kronor i stället för i basenhet. Till frågan om utformningen av den särskilda skattereduktionen återkommer vi också i reservation 3.

Härtill kan fogas kommentaren att upphävandet av den borgerliga indexregleringen inte är liktydig med att man i tider med stigande priser kan binda dessa skatteskalor för en längre period. Som redan tidigare framhålls måste inflationens verkningar på skatteuttaget ständigt beaktas. Vad vi sagt är endast att detta kan ske på ett rättvisare och med hänsyn till inflationsbekämpningen effektivare sätt än vad som skett i det borgerliga systemet.

dels ansett att utskottet under moment 2 bort hemställa
att riksdagen med bifall till motionerna 1978/79: 106 yrkandet 1 och 1978/79: 117 yrkandet 1 i denna del antar följande

Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall upphöra att gälla.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979.

3. *beträffande skatteskala och kommunalskattereduktion*
av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som

dels anfört följande:

Den borgerliga regeringens ekonomiska politik har bl. a. medfört att det stora flertalet hushåll fått en sänkt levnadsstandard under åren 1977 och 1978. Den kraftiga inflation som regeringspolitiken genom bl. a. devalveringarna och höjningen av mervärdeskatten ledde till, har holkat ur köpkraften hos hushållens inkomster. För första gången under efterkrigstiden har reallönerna för stora grupper av löntagare minskat.

Inflationens börda är alltid tyngst att bära för dem som har låga inkomster. Inflationen under den borgerliga regeringens tid har dessutom kännetecknats av att dagligvarorna — de för låg- och medelinkomsttagarna viktigaste varorna — stigit betydligt mera i pris än vad som gällt i genomsnitt. Särskilt kraftig har prisstegringen varit på baslivsmedel. I synnerhet barnfamiljer och olika utsatta grupper har därför kommit att drabbas särskilt hårt.

Denna utveckling har skett parallellt med att den borgerliga politiken skapat särskilda förmåner åt företagare och kapitalägare. Detta har skett dels i form av omfattande generella åtgärder i form av t. ex. devalveringar och sänkningar av arbetsgivaravgifterna, dels genom en lång rad mindre åtgärder på skatteområdet vilka dock sammantaget inneburit

en relativt sett kraftig förstärkning av företagarhushållens inkomstsituation. De borgerliga partiernas politik har alltså lett till ökade klyftor i det svenska samhället. Utvecklingen mot en jämnare inkomstfördelning bröts i och med det borgerliga regeringstillträdet och har sedan förbytts i sin motsats.

Den i propositionen 1978/79: 50 föreslagna skatteomläggningen för år 1979 är det tredje i raden av borgerliga skatteförslag sedan 1976. Det förhållandet att vi nu fått en folkpartistisk minoritetsregering har inte inneburit någon kursomläggning i skattepolitiskt avseende. Genom detta förslag fullföljer man en borgerlig skattepolitik karaktäriserad av en större omtanke om de högre inkomsttagarnas skattesänkningskrav än om de lägre inkomsttagarnas pressade situation.

En viktig anledning till att denna fördelningsprofil kännetecknar även det nu föreliggande skatteförslaget är att det baserar sig på indexreglerade skatteskalor. Ovanpå detta har regeringen lagt en sänkning av marginalskatterna som sammantaget ger utmanande stora skattesänkningar åt de högre inkomsttagarna.

I stället för regeringens förslag förordar vi en skatteomläggning i enlighet med förslaget i den socialdemokratiska motionen 1978/79: 116, en skattereform för 1979 som siktar till att för de enskilda människorna mildra effekterna av de senare årens stora kommunalskattehöjningar. Dessa skatter är för det stora flertalet människor den största skatten. Det är först när man kommer upp i inkomster över 100 000 kr. som den statliga inkomstskatten blir större än den kommunala.

De stora kommunala skattehöjningarna under senare år har blivit ett allt större problem. De har lett till en kraftigt ökad skattebörda för låg- och medelinkomsttagarna och de har även medfört att de totala marginalskatterna stigit. De fortsatt stora skillnaderna i utdebitering mellan olika kommuner har blivit alltmer kännbara i takt med att de kommunala skatterna ökat. De stora löntagarorganisationerna har också sedan länge krävt en skattereform som dämpar de höga kommunalskatterna för att därigenom bl. a. mildra marginalskatterna.

Vi föreslår att fysiska personer får tillgodoräkna sig ett särskilt avdrag från slutskatten som uppgår till 10 procent av den totala kommunalskatten för 1979 — dock lägst 560 kr. och högst 2 400 kr.

Detta förslag påverkar inte kommunernas ekonomi för 1979. Förslaget har inte något annat syfte än att mildra kommunalskatten för den enskilde skattebetalaren under detta år. Kommunernas ekonomi är redan i allt väsentligt låst för detta år. Frågorna kring den kommunala sektorns utveckling på längre sikt och de olika åtgärder som är påkallade för att underlätta den kommunala sektorns fortsatta utveckling får tas upp i anslutning till behandlingen av den till våren 1979 aviserade propositionen om kommunernas ekonomi.

Detta nya kommunalskatteavdrag medför att den tidigare särskilda skattereduktionen på 400 kr. kan avskaffas. Vi föreslår dessutom att de

statliga marginalskatterna enligt den för 1978 gällande skalan sänks med 2 procentenheter i intervallet 50 000—60 000 kr. i beskattningsbar inkomst.

Den av utskottet föreslagna skattcomläggningen för 1979 ligger inom den ram för konsumtionsstimulans för detta år som förordats i den socialdemokratiska reservationen 1 till finansutskottets betänkande 1978/79: 10 med anledning av proposition 1978/79: 50.

Under utskottsbehandlingen har c- och fp-ledamöterna enats om ett annat förslag än det som föreslagits av regeringen i propositionen 1978/79: 50. Överenskommelsen innebär lättnader i den nuvarande skatteskalan med 1 procentenhet i skiktet 8—9 basenheter, 2 procentenheter i skikten 9—10 och 10—11 basenheter samt 1 procentenhet i skiktet 11—12 basenheter. Detta förslag medför ett skattebortfall på 590 milj. kr. jämfört med helt oförändrade regler.

Sedermera har även utskottets m-ledamöter i slutvoteringen anslutit sig till detta förslag.

Den borgerliga kompromissen innebär att folkpartiets representanter frånträtt regeringsförslaget. Av den följande tabellen framgår att man nu accepterar lägre skattesänkningar i ett för många låg- och medelinkomsttagare viktigt skikt av skatteskalan.

Centerpartiet har å andra sidan med frånträdande av sin motion (1978/79: 88) accepterat högre skattesänkningar som får sin största effekt för inkomster över 70 000 kr.

Det av oss förordade förslaget till skattereform för 1979 leder till följande skatteförändringar mellan 1978 och 1979. Som jämförelse redovisas även regeringsförslaget samt det borgerliga kompromissförslaget.

Taxerad inkomst	*Regeringens förslag*	*Det borgerliga kompromiss-förslaget*	*Reservanternas förslag*
10 000	160	160	160
15 000	160	160	160
20 000	170	170	160
25 000	184	184	195
30 000	204	204	340
35 000	289	289	485
40 000	399	399	630
45 000	493	493	775
50 000	704	681	920
55 000	1 029	956	1 075
60 000	1 334	1 211	1 320
65 000	1 606	1 422	1 555
70 000	1 817	1 533	1 700
80 000	2 421	2 043	1 990
90 000	2 646	2 268	2 200
100 000	2 682	2 304	2 200
120 000	3 002	2 624	2 200
150 000	3 002	2 624	2 200
200 000	3 602	3 224	2 200

Det förslag som vi förordar innebär alltså skattesänkningar som är större än det borgerliga kompromissförslaget i ett ganska brett skikt av låg- och medelinkomster. Det får en särskild betydelse för den kvinnliga arbetskraften. Förslaget ger nämligen större skattesänkningar än det borgerliga förslaget för drygt 90 procent av kvinnorna med förvärvsarbete.

Eftersom det nya kommunalskatteavdraget är baserat på den faktiska utdebiteringen i varje kommun kommer skattesänkningen enligt det socialdemokratiska förslaget att bli större ju högre utdebiteringen är. Skillnaden mellan skattesänkningarna vid högsta resp. lägsta utdebitering under 1979 framgår av följande tabell.

Taxerad inkomst	*Skattesänkning vid lägsta utdebitering (25: 00 kr.)*	*Skattesänkning vid högsta utdebitering (32: 75 kr.)*
30 000	235	435
40 000	490	760
50 000	740	1 090
60 000	1 100	1 530
70 000	1 440	1 945
80 000	1 690	2 270

I regeringsförslaget tas ingen hänsyn till dessa skillnader i utdebitering. I stället får alla lika stor skattesänkning oavsett kommunalskattens storlek. Enligt vår mening är det viktigt att de som bor i skattetyngda kommuner — t. ex. Lysekil, Botkyrka och Huddinge — får större sänkningar än de som bor i kommuner med låga kommunalskatter.

dels ansett att utskottet under momenten 3 och 18 i motsvarande delar bort hemställa

att riksdagen — under förutsättning att reservationen 2 antas av riksdagen — med bifall till motionen 1978/79: 117 yrkandena 1 i denna del och 2 samt med avslag på propositionen i denna del och på motionerna 1978/79: 90, 1978/79: 95 yrkandet 1 och 1978/79: 106 yrkandet 3

a) antar det i motionen 1978/79: 117 yrkandet 1 angivna förslaget till lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,

b) antar förslaget i motionen 1978/79: 117 yrkandet 2 såvitt avser 2 § 5 mom. första stycket uppbördslagen (1953: 272);

4. av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som under åberopande av innehållet i reservationen 3 hemställt

att riksdagen — för det fall att reservationen 2 inte skulle bifallas — med anledning av motionen 1978/79: 117 yrkandena 1 i denna del och 2 samt med avslag på propositionen i denna del och på motionerna 1978/79: 90, 1978/79: 95 yrkandet 1 och 1978/79: 106 yrkandet 3

a) antar förslaget i motionen 1978/79: 117 yrkandet 2 såvitt avser 2 § 5 mom. första stycket uppbördslagen (1953: 272) med den ändring att skattereduktion åtnjutes lägst med det belopp varmed 0,4 basenheter överstiger 1 600 kr. och högst med 2 400 kr.,

b) antar följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrives att 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse:

10 §

1 mom. Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 2,78 basenheter: 2 procent av den beskattningsbara inkomsten;

när beskattningsbar inkomst överstiger

2,7778	men icke	4,6296	basenheter:	grundbeloppet för		2,7778	basenheter och		4%	av återstoden				
4,6296	”	”	5,5556	”	:	”	”	4,6296	”	”	8%	”	”	
5,5556	”	”	6,4815	”	:	”	”	5,5556	”	”	13%	”	”	
6,4815	”	”	7,4074	”	:	”	”	6,4815	”	”	16%	”	”	
7,4074	”	”	8,3333	”	:	”	”	7,4074	”	”	21%	”	”	
8,3333	”	”	9,2593	”	:	”	”	8,3333	”	”	27%	”	”	
9,2393	”	”	10,1852	”	:	”	”	9,2593	”	”	29%	”	”	
10,1852	”	”	11,1111	”	:	”	”	10,1852	”	”	32%	”	”	
11,1111	”	”	12,0370	”	:	”	”	11,1111	”	”	35%	”	”	
12,0370	”	”	12,9630	”	:	”	”	12,0370	”	”	40%	”	”	
12,9630	”	”	14,8148	”	:	”	”	12,9630	”	”	45%	”	”	
14,8148	”	”	18,5185	”	:	”	”	14,8148	”	”	49%	”	”	
18,5185	”	”	27,7778	”	:	”	”	18,5185	”	”	53%	”	”	
27,7778								27,7778	”	”	58%	”	”	

Ändå att — — — — — — — — — — — — — — — denna inkomstdel.
Med familjestiftelse — — — — — — — — — — ekonomiska intressen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om 1980 års taxering.

beträffande marginalskattespärr

5. av andre vice talmannen Tage Magnusson (m) och Bo Lundgren (m) som ansett

dels att det avsnitt på s. 38 om marginalskattespärr som börjar med "Beträffande den" och slutar med "motionen 1978/79: 89" bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets mening borde beslut nu fattas om införandet av ett marginalskattetak i enlighet med förslaget i motionen 1978/79: 89. Det finns inga godtagbara skäl för att ytterligare uppskjuta genomförandet av en sådan åtgärd. Det är en orimlighet att riksdagen inte skulle kunna samla sig till ett beslut innebärande att människor skall få behålla åtminstone 15 procent av en inkomstökning.

dels att utskottet under momenten 6 och 18 i motsvarande del bort hemställa

1. att riksdagen bifaller motionen 1978/79: 89 och avslår propositionen i motsvarande del,
2. att riksdagen i fråga om 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt till följd härav beslutar att tredje stycket skall ha följande lydelse:

10 § 1 mom. tredje stycket

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel. *Ej heller må å någon inkomstdel uttagas skatt enligt denna lag så att summan av den statliga och kommunala inkomstskatten uppgår till högre belopp än 85 procent av inkomstdelen.*

beträffande skärpt förmögenhetsskatt

6. av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som

dels anfört följande:

För att finansiera delar av de i den socialdemokratiska reservationen till finansutskottets betänkande FiU 1978/79: 10 föreslagna stimulansåtgärderna föreslår vi en höjning av förmögenhetsskatten fr. o. m. inkomståret 1979. Höjningen bör ta formen av en uppräkning med ca 30 procent av skattesatserna i samtliga skatteskikt.

dels ansett att utskottet under moment 7 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 117 yrkandet 5 antar följande

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att 11 § 1 och 2 mom. lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt skall ha följande lydelse:

11 §

1 mom. Statlig förmögenhetsskatt skall för fysisk person, oskift dödsbo, utländskt bolag samt i 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt omförmäld familjestiftelse utgöra:

när den beskattningsbara förmögenheten icke överstiger 275 000 kronor: 1,3 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 200 000 kronor;

när den beskattningsbara förmögenheter överstiger
275 000 men icke 400 000 kr.: 975 kr. för 275 000 kr. och 2 % av återstoden;
400 000 men icke 1 000 000 kr.: 3 475 kr. för 400 000 kr. och 2,5 % av återstoden;
1 000 000 kr.: 18 475 kr. för 1 000 000 kr. och 3,5 % av återstoden.

2 mom. Statlig förmögenhetsskatt skall för juridisk person, som avses i 6 § 1 mom. b) denna lag, utgöra:

två promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 15 000 kronor, dock lägst en krona.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1979 och tillämpas första gången i fråga om 1980 års taxering.

beträffande maskininvesteringar m. m.

7. av andre vice talmannen Tage Magnusson (m) och Bo Lundgren (m), som

dels anfört följande:

När riksdagen år 1977 beslöt att ta bort rätten till investeringsavdrag för motorfordon innebar detta att även taxirörelsen gick förlustig detta avdrag. Under senare tid har emellertid taxirörelsens lönsamhet försämrats i avsevärd omfattning. Detta har bl. a. tagit sig uttryck i att denna näringsgren blivit nödsakad att avstå från nyinvesteringar i alltför stor utsträckning. Det måste vara av betydelse att taxirörelsens bilpark hålls på en nivå som dels tillfredsställer en god arbetsmiljö för förarna och dels tillgodoser resenärernas berättigade anspråk. Vi kan sålunda inte finna någon rimlig anledning att förneka taxirörelsen rätt till investeringsavdrag utan den bör liksom alla andra näringsgrenar ha sådan rätt. Vi yrkar därför att motionen 1978/79: 102 bifalles.

dels ansett att utskottet under momenten 12 a och 18 bort hemställa att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 102 antar vid propositionen fogade förslag till

a) lag om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt med den ändring att 3 § andra stycket erhåller följande lydelse:

3 § andra stycket

Har personbilar, som enligt föregående stycke icke har undantagits från avdragsrätt, eller andra motordrivna fordon som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) levererats efter utgången av år 1977, åtnjutes särskilt investeringsavdrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har upprättats före den 1 december 1977 och leverans har skett före den 1 april 1978. Vad nu sagts gäller dock ej för personbilar som används i uthyrningsrörelse *och ej heller för taxibilar som anskaffas efter den 1 januari 1979. För personbilar som används i uthyrningsrörelse* och för båtar som avses i 2 § sjölagen (1891: 35 s. 1) och som icke används i yrkesmässigt bedrivet fiske åtnjutes särskilt investeringsavdrag endast under förutsättning att leverans har skett före den 1 januari 1978.

b) lag om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning med den ändring att 3 § andra stycket erhåller följande lydelse:

3 § andra stycket

Har personbilar, som enligt föregående stycke icke har undantagits från rätt till bidrag, eller andra motordrivna fordon som avses i vägtrafikkungörelsen (1972: 603) levererats efter utgången av år 1977, åtnjutes statligt investeringsbidrag endast under förutsättning att skriftligt avtal om leverans har upprättats före den 1 december 1977 och leverans har skett före den 1 april 1978. Vad nu sagts gäller dock ej för personbilar som används i uthyrningsrörelse *och ej heller för taxibilar som anskaffas efter den 1 januari 1979. För personbilar som används i uthyrningsrörelse* och för båtar som avses i 2 § sjölagen (1891: 35 s. 1) och som icke används i yrkesmässigt bedrivet fiske åtnjutes statligt investeringsbidrag endast under förutsättning att leverans har skett före den 1 januari 1978.

beträffande byggnadsinvesteringsavdrag/bidrag

8. av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som

dels anfört följande:

Under utskottsbehandlingen har förslag väckts om att ett bidrag på 4 % skall kunna utgå för byggnadsinvesteringar i de fall företag inte kunnat utnyttja avdragsrätten. Vidare skall enligt förslaget avdrag och bidrag kunna medges oavsett om byggnadsinvesteringarna avser byggnad för eget bruk eller för uthyrning.

Vi kan inte biträda dessa förslag. Redan den extra avdragsrätt som nu öppnas för byggnadsinvesteringar inom i första hand industrin är långt gående och bör i allt väsentligt tillgodose de syften som avses med åtgärden. Att gå ännu längre kommer på detta område att skapa en krånglig byråkratisk kontrollapparat utan att det avsedda syftet blir bättre tillgodosett.

Att uthyrningsfirmor inte bör kunna utnyttja avdragsmöjligheterna ligger i linje med att avdraget i första hand siktar till att underlätta industriföretagens kapacitetsutbyggnad.

dels hemställt

att riksdagen avslår utskottets hemställan under momenten 13 b och 14 samt moment 18 i motsvarande delar;

beträffande Annell-lagstiftningen

9. av Erik Wärnberg, Valter Kristenson, Tage Johansson, Rune Carlstein, Olle Westberg i Hofors, Hagar Normark och Curt Boström (alla s), som

dels anfört följande:

I propositionen föreslås en utvidgning av avdragsrätten för utdelning på nyemitterade aktier. Enligt propositionen bör det sammanlagda avdraget få uppgå till 100 procent vilket får utnyttjas under den 20-årsperiod som följer efter emissionen. Avdraget får dock inte under något år överstiga 10 procent av det inbetalade beloppet. I likhet med vad som gäller i dag bör avdraget inte heller under något år överstiga den utdelning som samma år belöper på de nyemitterade aktierna.

Vi delar uppfattningen att behovet av riskvilligt kapital inom näringslivet nu motiverar en lindring av de hittills gällande bestämmelserna. Det av regeringen framlagda förslaget innebär emellertid enligt vår uppfattning att man skapar en alltför långt gående möjlighet till resultatutjämning. Den maximala avdragsrätten bör därför begränsas till 6 procent, vilket även föreslogs av företagsskatteberedningen. Denna bör få utnyttjas under sammanlagt 16 år under en 20-årsperiod räknad från tidpunkten för nyemissionen.

dels ansett att utskottet under momenten 16 och 18 i motsvarande del bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionen 1978/79: 117 yrkandet 4 antar vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning med de ändringar att 2 och 4 §§ erhåller följande lydelse:

2 §

Avdrag medges för utdelning, som förfallit till betalning under beskattningsåret, och får uppgå till högst *sex* procent av vad som inbetalats för

aktien före beskattningsårets utgång.

Omfattar beskattningsåret kortare eller längre tid än tolv månader, jämkas avdraget i motsvarande mån.

4 §

Avdrag medges inte senare än vid taxeringen för *sextonde* beskattningsåret efter det beskattningsår då inbetalning för aktierna först skedde.

Särskilda yttranden

1. av Alvar Andersson, Stig Josefson, Tage Sundkvist och Johan Olsson (alla c):

De analyser som den senaste tiden presenterats om svensk ekonomi verifierar den bedömning som ligger till grund för centerpartiets partimotion. Att nu stimulera den privata konsumtionen innebär en betydande risk att inflationen åter ökar. Alla ansträngningar måste inriktas på att fullfölja trepartiregeringens stabiliseringspolitik. Den internationella konjunkturuppgången erbjuder möjligheter att få en av exporten stimulerad tillväxt i svensk ekonomi.

Vi har sett det vara nödvändigt att biträda en så måttlig marginalskattejustering för 1979 som det över huvud var möjligt att nå parlamentarisk majoritet kring. Denna uppgörelse tillgodoser de i centermotionen framförda synpunkterna på ett bättre sätt än något annat av de förekommande förslagen. Den uppgörelse som träffats förbättrar möjligheterna att få en rejäl skattereform våren 1979, vilken är inriktad på de sämst ställda grupperna i samhället. Detta gäller dels det ekonomiska utrymmet för en sådan reform och dels det materiella innehållet med en klar prioritering av den kommunala skatteutjämningen i huvudsak enligt kommunalekonomiska utredningens förslag. Ett samlat beslut om en skattereform våren 1979 blir en grund för kommunernas budgetarbete inför 1980.

2. av andre vice talmannen Tage Magnusson (m) och Bo Lundgren (m):

I samband med behandlingen av propositionen har i såväl finansutskottet som skatteutskottet ifrågasatts om reservationsrätt föreligger när ett yrkande från ledamot avslås i förberedande votering och denne sedan stöder ett annat yrkande i huvudvoteringen. Enligt vår mening ger riksdagsordningen klart vid handen att sådan reservationsrätt föreligger. Vi har likväl i förevarande fall ansett oss böra redovisa vår mening i ett särskilt yttrande.

Vi avser att vid ärendets behandling i kammaren yrka bifall till ifrågavarande förslag från moderata samlingspartiet.

Moderata samlingspartiets förslag om ändrade skatteskalor slogs ut i första omröstningen i utskottet. Vi har mot denna bakgrund valt att i andra hand stödja det förslag som lagts fram av centerpartiet och folkpartiet gentemot det socialdemokratiska skatteförslaget. Innebörden av förslagen framgår av följande uppställning.

Beskattningsbar inkomst, basenheter	Motsvarar taxerad inkomst 1979	Statsskattesats inom skiktet (oförändrade regler)	Marginalskatt i % (oförändrad skala, 29 kr. utdeb.)	Skillnad mot oförändrad skala och marginalskatt		
				prop.	m	c-fp
0— 3	4 500— 20 700	2	31	—	—	—
3— 5	20 700— 31 500	4	33	—	—	—
5— 6	31 500— 36 900	8	37	—	—	—
6— 7	36 900— 42 300	13	42	—	—	—
7— 8	42 300— 47 700	16	45	—	—	—
8— 9	47 700— 53 100	21	50	−2	−2	−1
9—10	53 100— 58 500	27	56	−3	−3	−2
10—11	58 500— 63 900	31	60	−3	−3	−2
11—12	63 900— 69 300	34	63	−3	−3	−1
12—13	69 300— 47 700	35	64	−2	−2	—
13—14	74 700— 80 100	40	69	—	−1	—
14—16	80 100— 90 900	45	74	—	−1	—
16—20	90 900—112 500	49	78	—	—	—
20—30	112 500—166 500	53	82	—	—	—
30—	166 500—	58	87	—	—	—

Enligt vår uppfattning är emellertid den justering av skatteskalorna som centerpartiet och folkpartiet nu enats om klart otillräcklig. Den motsvarar enbart ungefär hälften av den av regeringen i propositionen föreslagna justeringen. I inkomstlägen över ca 70 000 kr. ger c—fp-kompromissen ingen marginalskattesänkning alls. Jämfört med det förslag till första steget i en planmässig marginalskattesänkning som de borgerliga partierna enade sig om i 1972 års skatteutredning motsvarar c—fp-förslaget blott en fjärdedel.

Vi anser att den förhållandevis blygsamma, av regeringen föreslagna skattejusteringen i stället för att stympas som nu skett bör byggas på genom ytterligare justeringar också i inkomstskikten 13—14 samt 14—16 basenheter, dvs. för inkomster mellan 74 700 och 90 900 kr.

När vi nu valt att i andra hand lämna vårt stöd till c—fp-förslaget trots dettas brister, bygger det dels på förutsättningen att förslaget skall ses som ett första — om än blygsamt — steg i en mer planmässig politik syftande till sänkta marginalskatter i alla inkomstlägen, dels att det socialdemokratiska förslaget från flera utgångspunkter är oacceptabelt.

Riksdagen skall nästa år ta ställning till ytterligare skattepolitiska åtgärder. Det är enligt vår uppfattning absolut nödvändigt att en rejäl

marginalskattesänkning då kommer till stånd. De orimligt höga marginalskatter även i vanliga inkomstlägen, som vi nu har, verkar klart hämmande på lusten till arbete, initiativ och företagande. De undergräver dessutom på ett mycket allvarligt sätt skattemoralen i det svenska samhället. Om vi inte på allvar tar itu med dessa brister kan det i ett något längre perspektiv leda till svårartade problem för hela det svenska folkhushållet.

Bilaga

Tabell 1. Förändringen av inkomstskatten 1978—1979 i olika inkomstlägen enligt skatteutskottets förslag. Skattskyldiga utan s. k. hemmakeavdrag.

Taxerad inkomst 1978 och 1979, kr.	Total inkomstskatt, i kr.			Förändringen av inkomstskatten 1978—1979, i kr., enligt		Förändringen av inkomstskatten i förhållande till gällande regler, kr.
	år 1978	år 1979 enligt gällande regler	år 1979 enligt skatteutskottet	gällande regler för år 1979	skatteutskottets förslag	
1	2	3	4	5	6	7
10 000	1 305	1 305	1 145	—	— 160	—160
15 000	2 855	2 855	2 695	—	— 160	—160
20 000	4 414	4 405	4 245	— 10	— 170	—160
25 000	6 065	6 041	5 881	— 24	— 1 84	—160
30 000	7 735	7 691	7 531	— 44	— 204	—160
35 000	9 610	9 481	9 321	— 129	— 289	—160
40 000	11 725	11 486	11 326	— 239	— 399	—160
45 000	14 000	13 667	13 507	— 333	— 493	—160
50 000	16 530	16 032	15 849	— 498	— 681	—183
55 000	19 350	18 646	18 394	— 704	— 956	—252
60 000	22 365	21 506	21 154	— 859	—1 211	—352
65 000	25 520	24 539	24 098	— 981	—1 422	—441
70 000	28 745	27 696	27 212	—1 049	—1 533	—484
75 000	32 220	30 911	30 427	—1 309	—1 793	—484
80 000	35 920	34 361	33 877	—1 559	—2 043	—484
90 000	43 540	41 756	41 272	—1 784	—2 268	—484
100 000	51 340	49 520	49 036	—1 820	—2 304	—484
120 000	67 560	65 420	64 936	—2 140	—2 624	—484
150 000	92 160	90 020	89 536	—2 140	—2 624	—484
200 000	135 435	132 695	132 211	—2 740	—3 224	—484
300 000	222 435	219 695	219 211	—2 740	—3 224	—484

Förutsättningar: Den taxerade inkomsten uppgår till *samma belopp båda åren.* Kommunal utdebitering = 29 kr.

Bilaga

Tabell 2. Förändringen av marginalskatten 1978—1979 i olika inkomstskikt enligt skatteutskottets förslag. Skattskyldiga utan s. k. hemmamakeavdrag.

Taxerad inkomst år 1978 och år 1979, kr.	Total marginalskatt, i procent				
	år 1978	år 1979 samt förändringen därav i förhållande till år 1978 enligt			
		gällande regler för 1979		skatteutskottets förslag	
1	2	3		4	
— 10 000	31,0	31,0	0	31,0	0
10 000— 15 000	31,0	31,0	0	31,0	0
15 000— 20 000	31,2	31,0	−0,2	31,0	−0,2
20 000— 25 000	33,0	32,7	−0,3	32,7	−0,3
25 000— 30 000	33,4	33,0	−0,4	33,0	−0,4
30 000— 35 000	37,5	35,8	−1,7	35,8	−1,7
35 000— 40 000	42,3	40,1	−2,2	40,1	−2,2
40 000— 45 000	45,5	43,6	−1,9	43,6	−1,9
45 000— 50 000	50,6	47,3	−3,3	46,8	−3,8
50 000— 55 000	56,4	52,3	−4,1	50,9	−5,5
55 000— 60 000	60,3	57,2	−3,1	55,2	−5,1
60 000— 65 000	63,1	60,7	−2,4	58,9	−4,2
65 000— 70 000	64,5	63,1	−1,4	62,3	−2,2
70 000— 75 000	69,5	64,3	−5,2	64,3	−5,2
75 000— 80 000	74,0	69,0	−5,0	69,0	−5,0
80 000— 90 000	76,2	73,9	−2,3	73,9	−2,3
90 000—100 000	78,0	77,6	−0,4	77,6	−0,4
100 000—120 000	81,1	79,5	−1,6	79,5	−1,6
120 000—150 000	82,0	82,0	0	82,0	0
150 000—200 000	86,5	85,3	−1,2	85,3	−1,2
200 000—	87,0	87,0	0	87,0	0

Förutsättningar: Den taxerade inkomsten uppgår till *samma belopp båda åren.* Kommunal utdebitering = 29 kr. Procenttalen anger den genomsnittliga marginalskatten i inkomstskiktet.

Innehållsförteckning

Propositionerna 1
Propositionen 1978/79: 50 bilaga 2 1
Propositionen 1978/79: 56 i viss del 2
Författningsförslagen 2
1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt 3
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) 4
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623) 10
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272) 11
5. lag om ändring i lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt 11
6. lag om ändring i lagen (1975: 1149) om statligt investeringsbidrag för inventarieanskaffning 14
7. lag om särskilt investeringsavdrag för vissa byggnadsarbeten 16
8. lag om ändring i lagen (1978: 401) om exportkreditstöd .. 17
9. lag om ändring i förordningen (1947: 174) om investeringsfonder 18
10. lag om ändring i lagen (1955: 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning 19
11. lag om ändring i förordningen (1967: 94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning 24
Motionerna 27
Motioner väckta
med anledning av propositionen 1978/79: 50 27
vid början av riksmötet 1978/79 30
under riksmötet 1977/78 31
Utskottet 33
Inledning 33
Skatteskalan för 1979 m. m. 35
Folkpensionärernas beskattning 38
Underhållsbidrag till barn 39
Arbetskläder 40
Skattesystemets utformning m. m. 41
Stimulans av näringslivets investeringar m. m. 43
Investeringsavdrag och investeringsbidrag för maskinanskaffningar m. m. 44
Byggnadsinvesteringar 45
Investeringsfonder 47
Anneli-lagstiftningen 47
Hemställan 48
Reservationer 55
1. beträffande motiveringen till utskottets hemställan vid momenten 1—5, m 55
2. beträffande inflationsskydd för skatteskala och skattereduktion, s 55
beträffande skatteskala och kommunalskattereduktion
3. s 57
4. s 60
5. beträffande marginalskattespärr, m 61
6. beträffande skärpt förmögenhetsskatt, s 62

7. beträffande maskininvesteringar m. m., m 63
8. beträffande byggnadsinvesteringsavdrag/bidrag, s 64
9. beträffande Annell-lagstiftningen, s 65
Särskilda yttranden 66
c 66
m 66
Bilaga: Tabeller 69

NORSTEDTS TRYCKERI STOCKHOLM 1978 780046